Бекітемін
«Раяң» бөбекжай-балабақшасының
меңгерушісі _____
«___» _____ 2025 жыл

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КЕҢЕС ЖОСПАРЫ
2025-2026 ОҚУ ЖЫЛЫ

3.1.2. ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КЕҢЕСТЕРДІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ

Мақсаты: мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды дамыту моделін жүзеге асыру бағытында білім беру мазмұнының сапасын арттыру

№	Жұмыс мазмұны	Мерзімі	Орындаушы	Ескерту
1	№ 1 Педагогикалық кеңес Бастапқы Тақырыбы: «Жаңа оқу жылындағы - жаңашылдық» Өтілу түрі: аналитикалық жоспарлау Мақсаты: Оқу-тәрбие процесінің сапасын арттыру арқылы балалардың жан-жақты дамуына жағдай жасай отырып тәрбиешілердің кәсіби деңгейін көтеру; **Күн тәртібі:** 1. Педагогикалық кеңес құрамын қайта бекіту, хатшы сайлау. 2. Жазғы сауықтыру жұмыстарының қорытындысы 3. Бөбекжай жұмысының жаңа оқу жылына арналған жылдық жұмыс жоспарын талқылау және бекіту. 4. Педагогикалық қызметкерлердің тамыз кеңесінің нәтижелері 5. «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын бөбекжайда қолдануды кеңейту жолдары 6. Тілдер туралы Заңының орындалысы және Тілдер мерекесін атап өту 7. 2025-2026 оқу жылына арналған әдістемелік нұсқаулық хатпен таныстыру 8. Педагогтердің әдістемелік ұсынымдарын (авторлық бағдарлама, шығармашылық	Тамыз	Меңгеруші-Д.Нартбаева Әдіскер- Д.Нартбаева Меңгеруші- Д.Нартбаева Әдіскер- Д.Нартбаева Меңгеруші- Д.Нартбаева Әдіскер- Д.Нартбаева	

	жоба, вариативтік бағдарлама, әдістемелік ұсынымдарын) қарау, бекіту. 9.Мектепке дейінгі мекеме мен бастауыш буын арасындағы сабақтастық 10.Ағымдағы мәселелер: ➢ Оқу жұмыс жоспары ➢ вариативтік бағдарламалар, шығармашылық жобаларды және педагогтардың перспективалық жоспарларын, циклограммасын, мамандардың ұйымдастырылған іс-әрекетінің кестесін, күн тәртібін бекіту. ➢ Мектеп пен балабақша арасындағы сабақтастық жоспарын бекіту; ➢ Педагогтардың біліктілікті арттыру курстарынан өту кестесі; ➢ Педагогтарды марапаттау және мадақтау; ➢ Топ балалар тізімдері; ➢ Аттестация нәтижесі бойынша тәрбиешілерді таныстыру ➢ Әдістемелік кеңес құрамын бекіту; Келесі педкеңеске тапсырма: «Ұлттық ойындар шеруі» көрме ұйымдастыру		Әдіскер- Д.Нартбаева Әдіскер- Д.Нартбаева Меңгеруші- Д.Нартбаева	
2.	№ 2 педагогикалық кеңес Тақырыптық Тақырыбы: «Балабақшада ұлттық құндылықтар мен ойындарды насихаттаудың маңызы» Өтілу түрі: Іскерлік ойын Күн тәртібі: 1. №1 педкеңестің шешімдерінің орындалуы 2. «Қазіргі білім беру кеңістігінде балабақша мен мектептің сабақтастығы бойынша жұмысты ұйымдастыру» презентация 3. Презентация: кеңес «Балабақшада ұлттық құндылықтар мен ойындарды насихаттаудың маңызы» 4. Іскерлік ойын «Алты қақпа» 5.«Ұлттық құндылықтарды қалыптастыру бағытындағы балабақшадағы іс-әрекеттер» тақырыбы бойынша тақырыптық бақылаудың қорытындысы 6. Ағымдағы мәселелер Келесі педкеңеске тапсырма: Фотокөрме «Игі істер жасауға асығыңыз!»	Қараша	Меңгеруші- Д.Нартбаева меңгеруші- Д.Нартбаева Тәрбиеші- А.Ташбекова Тәрбиеші- А.Нысанбаева Әдіскер- Д.Нартбаева Меңгеруші- Д.Нартбаева	

	(балабақшада және үйде еңбек тәрбиесі)			
3	**№ 3 Педагогикалық кеңес** **Тақырыптық** **Тақырыбы: «Мектеп жасына дейінгі балаларды еңбекке тәрбиелеудің заманауи тәсілдері»** Өтілу түрі: **Күн тәртібі:** 1.№2 педкеңестің шешімдерінің орындалуы 2. «Тәрбиеленушілердің әртүрлі мамандыққа деген қызығушылығын арттыру арқылы еңбеккорлық баулу» 3. «Мектеп жасына дейінгі балалардың еңбек қызметін ұйымдастырудың түрлері мен формалары» 4. «Ата-аналармен еңбек тәрбиесі бойынша жұмыс формалары мен әдістері» 5. «Жас ерекшеліктері бойынша баланың ауру – сырқау нәтижесі» 6.«Мектеп жасына дейінгі балаларды еңбекке тәрбиелеу бойынша мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі тәрбие-білім беру жұмысының тиімділігі» тақырыбындағы тақырыптық бақылау қорытындылары бойынша талдамалық анықтама 7.Ағымдағы мәселелер Келесі педкеңеске тапсырма: Педагогтердің әдістемелік ұсынымдары бойынша жұмыс (авторлық бағдарлама, шығармашылық жоба, вариативтік бағдарлама, әдістемелік ұсынымдар) көрмесі	Қаңтар	Меңгеруші Д.Нартбаева Тәрбиеші- Л.Ташенова Тәрбиеші- Б.Арипбаева Тәрбиеші-Б.Асханова Медбике-А.Тілектес Меңгеруші- Д.Нартбаев Меңгеруші- Д.Нартбаева	
4	№ 4 Педагогикалық кеңес Тақырыбы: «Педагогтердің әдістемелік ұсынымдарын (авторлық бағдарлама, шығармашылық жоба, вариативтік бағдарлама, әдістемелік ұсынымдар) жүзеге асыру арқылы құндылықтарды дәріптеу» Өтілу түрі: Шығармашылық қобдиша	Наурыз		

	Күн тәртібі: 1.№3 педагогикалық кеңес шешімдерінің орындалуы 2. «Балапан - дене шынықтыру» бағдарламасының нәтижелілігі» баяндама 3. «Балапан сөйлейді» бағдарламасының нәтижелілігі» баяндама 4. «Сиқырлы бояулар» бағдарламасы бойынша талдау» баяндама 5. «Ән мен әуен әлемі» бағдарламасыбойынша талдау» баяндама 6. Ағымдағы мәселелер Келесі педкеңеске тапсырма: «Жазғы ойын сауықтар» көрмесі		Меңгеруші-Д.Нартбаева Тәрбиеші- Б.Арипбаева Тәрбиешілер-Л.Ташенова Тәрбиеші-Б.Асханова Музыка жетекшісі- Меңгеруші-Д.Нартбаева	
5	№ 5 Педагогикалық кеңес Қорытынды Тақырыбы: «2026-2027 оқу жылындағы оқу-тәрбие жұмысының жағдайын анықтау, келесі оқу жылының мақсат-міндетін айқындау. Өтілу түрі: дөңгелек үстел Күн тәртібі: 1. №4 педагогикалық кеңес шешімдерінің орындалуы 2. «Балалардың бағдарламалық материалды меңгеруі, өткен оқу жылының есебі және білім, білік дағдыларының нәтижесі» 1. 2026-2027 оқу жылында аттестаттаудан өтетін педагогтардың тізімін қарастыру және бекіту 4. «Өзін-өзі бағалау арқылы мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың сапасын қамтамасыз ету»Фронтальді бақылау қорытындысы 5. Жазғы сауықтыру жұмысының жоспарымен таныстыру, бекіту 6.Ағымдағы мәселелер Келесі педкеңеске тапсырма: Жазғы сауықтыру жұмыс жоспары бойынша жүргізілген жұмыстар қорытындысы бойынша альбом, буклет дайындау.	Мамыр	Меңгеруші-Д.Нартбаева Әдіскер-Д.Нартбаева Меңгеруші-Д.Нартбаева Әдіскер-Д.Нартбаева Меңгеруші-Д.Нартбаева Меңгеруші-Д.Нартбаева	

№1 педагогикалық кеңеске педагогтардың қатысуын тіркеу

Тақырыбы: «Жаңа оқу жылындағы - жаңашылдық»

Күні: 29 тамыз 2025 жыл

№	Педагогтардың аты-жөні	Қызметі	Қолы
1	Д.Нартбаева	Меңгеруші,әдіскер	
2	А.Ташбекова	Тәрбиеші	
3	А.Нысанбаева	Тәрбиеші	
4	Б.Арипбаева	Тәрбиеші,	
5	Л.Ташенова	Тәрбиеші	
6	Б.Асханова	Тәрбиеші	

№1 хаттама
педагогикалық кеңес

29 тамыз 2025 жыл

Педкеңес төрағасы:Д.Нартбаева-меңгеруші

Педкеңес хатшысы:Б.Асханова- тәрбиеші

Тақырыбы:«Жаңа оқу жылындағы - жаңашылдық»
Мақсаты: МЖМБС талаптарына сай тәрбиеленушілерге толыққанды білім мен тәрбие беру.
Жүргізілу түрі: Аналитикалық жоспарлау
Қатысқандар:
1. Д.Нартбаева
2. А.Ташбекова
3. А.Нысанбаева
4. Б.Арипбаева
5. Л.Ташенова
6. Б.Асханова

Күн тәртібі:

1. Педагогикалық кеңес құрамын қайта бекіту, хатшы сайлау.Меңгеруші-Д.Нартбаева

2. Жазғы сауықтыру жұмыстарының қорытындысы - Әдіскер-Д.Нартбаева

3. Бөбекжай жұмысының жаңа оқу жылына арналған жылдық жұмыс жоспарын талқылау және бекіту.Меңгеруші-Д.Нартбаева

4. Педагогикалық қызметкерлердің тамыз кеңесінің нәтижелері - Әдіскер-Д.Нартбаева

5. «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын бөбекжайда қолдануды кеңейту жолдары –Д.Нартбаева
6. Тілдер туралы Заңының орындалысы және Тілдер мерекесін атап өту -Әдіскер-Д.Нартбаева

7. 2025-2026 оқу жылына арналған әдістемелік нұсқаулық хатпен таныстыру - Әдіскер-Д.Нартбаева
8. Педагогтердің әдістемелік ұсынымдарын (авторлық бағдарлама, шығармашылық жоба, вариативтік бағдарлама, әдістемелік ұсынымдарын) қарау, бекіту.- Әдіскер-Д.Нартбаева

9. Мектепке дейінгі мекеме мен бастауыш буын арасындағы сабақтастық–меңгеруші-Д.Нартбаева
10. Ағымдағы мәселелер:
- Оқу жұмыс жоспары
- вариативтік бағдарламалар, шығармашылық жобаларды және педагогтардың перспективалық жоспарларын, циклограммасын, мамандардың ұйымдастырылған іс-әрекетінің кестесін, күн тәртібін бекіту.

- Мектеп пен балабақша арасындағы сабақтастық жоспарын бекіту;
- Педагогтардың біліктілікті арттыру курстарынан өту кестесі;
- Педагогтарды марапаттау және мадақтау;
- Топ балалар тізімдері;
- Аттестация нәтижесі бойынша тәрбиешілерді таныстыру
- Әдістемелік кеңес құрамын бекіту;

І ТЫҢДАЛДЫ:Педагогикалық кеңес құрамын қайта бекіту, хатшы сайлау.
СӨЙЛЕДІ: бөбекжай меңгеруші-Д.Нартбаевапедагогтарды жаңа оқу жылымен құттықтап, жаңа оқу жылы шығармашыл, табысты болсын деп, педагогикалық кеңес төрағасына меңгеруші-Д.Нартбаеваа, құрамы тәрбиеші-педагогтар, хатшы тәрбиеші Л.Ташеновасайлауды ұсынды.

Қаулы етті: Педагогикалық кеңес құрамы мен хатшысы бірауыздан мақұлданып сайлансын.
ІІ ТЫҢДАЛДЫ: Жазғы сауықтыру кезеңдегі жұмыстарды қорытындылау (сауықтыру жұмысының сараптамасы).
СӨЙЛЕДІ: әдіскер Д.Нартбаева жаз мезгілінде балабақшаның сауықтыру іс-шаралары жоспар бойынша медбике Б.Арипбаеважетекшілігімен сауықтыру шаралары уақытылы өткізіліп, әдіскер тарапынан басшылыққа алынды. Тәрбиешілер таңертеңгі қабылдауды учаскелерде ұйымдастырып, музыка жетекшісі таңғы жаттығуды есік алдында жүргізді. Айына бір рет медбике ата-аналарға жаз мезгілінде болатын жұқпалы аурулар және олардың алдын-алу туралы кеңестер берді. Тәрбиешілер әр аптаның бесінші күні балалармен апталық тақырыпты қорытындылау есебінде тақырыпқа сай ойын-сауықтар өткізді. Барлық өткізілген жұмыстар тәрбиеленушілердің денсаулығын қорғау, денсаулық мәдениеті негізі арқылы келесі тапсырмалардың шешімін табуға мақсатқа жетуге бағытталды,-деді.

Қаулы етті: Жазғы сауықтыру шараларының орындалуы қанағаттанарлық.
ІІІ ТЫҢДАЛДЫ:Бөбекжай жұмысының жаңа оқу жылына арналған жылдық жұмыс жоспарын талқылау және бекіту.
СӨЙЛЕДІ:бөбекжай меңгеруші-Д.Нартбаева жылдық жоспармен таныстырып, ондағы алдағы атқарылатын шаралармен қысқаша таныстырып өтті.

Жылдық жоспардың мақсаты мектеп жасына дейінгі балаларда ұлттық мәдениет арқылы экологиялық мәдениетті қалыптастыруға тәрбиелеу болып табылады.

Оқужылынаарналғанжылдықжұмысжоспарымектепкедейінгіұйымныңмаңыз дыактісіболыптабылады.Ол«Білімтуралы»ҚазақстанРеспубликасыныңЗаңын дажәнеМектепкедейінгітәрбиеменоқытудыңмемлекеттікжалпығаміндеттістан дартыныңталаптарынасәйкескелуі тиіс.

Қойылғанміндеттергесәйкесжылдықжоспаркелесіқұрылымдықкомпонент терді қамтиды.

Өткенжылғыжұмыстыталдау.

Жоспарлаудыңтиімділігікөбінесеөткенжылдағыжоспардыңорындалуынсапалы талдауға байланысты, оның негізінде алдағы жылға арналған міндеттеранықталады.Жоспар бөлімдері бойынша құрылымның нақты болуы мектепке дейінгіұйымдардыңқызметінталдауғақойылатыннегізгіталаптарболыптабылады деп, денсаулық пен салауатты өмір салтын қамтамасыз ету, мектепалдытопбалаларыныңмектептеоқуғадайындықдеңгейіталданады(Үлгілікоқубағдарламасыныңмазмұнынмеңгерубойыншамектепалды топ балаларының қорытынды мониторингі). Әрі қарай, осы бөлімбойыншажалпы қорытындылар; педагогтердіңкәсібишеберлігінарттырунәтижелері,оларды аттестатау және біліктілігін арттыру; келесі жылға педагогтердің әдістемеліккөмеккеөтінімдері(сауалнамалардыталдау,бақылаунәтижелерібойынша);МДҰ-дағыәдістемелікжұмысжүйелеріталданады.Тәрбиелеу-білімберупроцесініңғылыми-әдістемелікқамтамасызетілуі,инновациялықәрекет,экспериментәрекетібойынша нәтижелерталданады;тәрбиеленушілердіңата-аналарыменөзарабайланыс(ата-аналардыңсауалнамасыныңнәтижелерібойынша);мектепкедейінгіұйымменжалпы;басқаұйымдарменжұмыснәтижелеріталданады.Жалпы тұжырымдар;әкімшілік-шаруашылық жұмыстың қорытындылары талданады жәнебалалардың мектепке дейінгі ұйымда болуының материалдық-техникалық жәнемедициналық-әлеуметтікжағдайларыбағаланады. МектепкедейінгіұйымқызметініңнегізгіміндеттеріағымдағыоқужылындаүлгілікоқубағдарламасыменЖылдықжоспардыіскеасырудыталдаубарысындаанықталғанмәселелер болып табылады. Жылдықжұмысжоспарындақызметбағыттарыбойыншанегізгіміндеттерайқындалады.Міндеттерәрбірмектепкедейінгіұйымүшінбастыболыптабыладыжәнеөткенжылғыжұмыстыталдаунегізіндеанықталады,оныңбарысындажұмыстағыпроблемалықсәттер айқындалады, - деп жылдықміндеттердішешугебағытталғанісшараларға тоқталып өтті.

Қаулы етті: Бөбекжайдың жылдық жоспары бекітілсін.

IV ТЫҢДАЛДЫ:Педагогикалық қызметкерлердің тамыз кеңесінің нәтижелері.

СӨЙЛЕДІ: Бөбекжай әдіскер Д.Нартбаева сөз алды. 25 тамыз 2025 жыл «Білім келешегі: адал азамат- кәсіби маман» тақырыбында облыстық тамыз кеңесі болып өтті. Тамыз кеңесі – бізге алдағы жоспарларды, атқаратын міндеттерді келісіп алуға мүмкіндік береді. Бүгінгі күні білім саласында үлкен, жүйелі өзгерістер болып жатыр. Педагогтер қауымы осы жаңа үрдістерге бейімделуге тырысуда. Осы орайда Оқу әдістемелік орталығының ұйымдастыруымен өткен тамыз кеңесінде жаңа оқу жылының мақсат-міндеттері айқындалып, анықталды.

2025-2026 оқу жылына арналған педагогтердің «Мектепке дейінгі педагогтердің кәсіби деңгейі – сапа кепілі» атты аудандық тамыз кеңесінде бөбекжайымыздың педагогтері А.Нысанбаева«Балалардың танымдық қызығушылығын арттыру үшін эксперименттер ұйымдастыру»,

А.Ташбекова «Балалардың сенсорлық дамуындағы ойын рөлі», Л.Ташенова «Мектеп жасына дейінгі балаларды рухани-адамгершілікке тәрбиелеудегі ертегінің рөлі», Б.Асханова «Балалардың танымдық қабілеттерін ойын арқылы дамыту», Б.Арипбаева «Дидактикалық ойындар арқылы балалардың ұсақ саусақ маторикаларын дамыту» тақырыптарында өздерінің іс-тәжірибелерімен бөлісті.

V ТЫҢДАЛДЫ«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын бөбекжайда қолдану.

СӨЙЛЕДІ:бөбекжай меңгеруші-Д.Нартбаева сөз алды. Жаңа оқу жылынан бастап еліміздегі барлық білім беру ұйымдарында тәрбие жұмысы «Адал азамат» атты біртұтас бағдарлама негізінде жүргізіледі. Бұл – бұрын жүзеге асырылған «Біртұтас тәрбие» тұжырымдамасының жалғасы, бірақ мазмұны жаңартылып, Мемлекет басшысының «Адал азамат – адал еңбек – адал табыс» идеологиялық қағидасымен үндестірілген. Бағдарламаның үйлестірушісі Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА мәліметінше, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің 2025 жылғы 26 мамырдағы №123 бұйрығымен ресми түрде жаңа атауы бекітілген. Оның мақсаты – адал, еңбекқор, елжанды азаматтар тәрбиелеу. Тәрбие жүйесі жалпыұлттық құндылықтарға негізделіп, мектеп, ата-ана және қоғам арасындағы байланысты нығайтуға бағытталады.

Ай сайын белгіленген іс-шараларды бір-бірімен сабақтастырады. Мысалы: әділдік, еңбекқорлық, патриотизм сынды құндылықтар оқыту мен тәрбиелеу процесінің өзегіне айналмақ. Осы бағытта «Өнегелі 15 минут», күй әуенімен таңертең балаларды қарсы алу, ұлттық ойындар секілді жаңа форматтар енгізіледі. Бұған дейін іске асқан «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында «Қамқор» (экология және волонтерлік), «Еңбегі адал – жас өрен» (еңбекке баулу және мамандыққа бағдар), «Smart Bala» (IT және инновациялық ойлауды қолдау), «Шабыт» (өнер мен мәдениет арқылы рухани даму), «Балалар кітапханасы» (оқу сауаттылығы мен кітап мәдениетін дамыту) секілді ірі жобалар жүзеге асқан болатын.Сонымен бірге, буллингтің, құқықбұзушылық пен балалар арасындағы қауіптің алдын алуға бағытталған жобалар өз жұмысын жалғастырады. Олар:«Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам», «Буллингтен қорған!», «Қауіпсіз қоғам».

Бұл бағдарлама – еліміздің барлық білім беру ұйымдарында біртұтас тәрбиелік орта қалыптастыруға бағытталған маңызды қадам.

«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы», «Өнегелі 15 минут», «Үнемді тұтыну», «Күй күмбірі», «Қауіпсіздік сабағы», «Әжелер мектебі», «Әкелер мектебі», «Аналар мектебі» жобалары ұсынылады. «Адал азамат»Біртұтас тәрбиебағдарламасын бөбекжайға енгізу арқылы балалардың бойында ұлттық құндылықтарды сіңіру, ата-аналарды әр түрлі жобалар арқылы бөбекжай жұмысына тартуды жыл бойы жалғастыру керек, - деді.

Қаулы етті:«Адал азамат»біртұтас тәрбие»бағдарламасын бөбекжай жұмысында қолдануды басшылыққа алу.

VI ТЫҢДАЛДЫ:Тілдер туралы Заңының орындалысы және Тілдер мерекесін атап өту

СӨЙЛЕДІ:бөбекжай меңгеруші-Д.Нартбаева сөз алды. Қазақстан Республикасының Президенті өзінің Қазақстан халқына Жолдауында Қазақстанның тіл саясатын айқындады: «Қазақ тілі - мемлекеттік тіл, орыс тілі - ұлтаралық қатынас тілі, ағылшын тілі - жаһандық экономикаға сәтті интеграциялану тілі». Осының бәріне сүйене отырып, қазіргі уақытта жалпы Қазақстан Республикасында да, мектептер мен мектепке дейінгі ұйымдарда да тіл саясаты бойынша көптеген жұмыстар жүргізілуде. «Тілдер туралы» Қазақстан Республикасының Заңын жүзеге асыру, мемлекеттік тілді насихаттау, тілдердің қолданылуы мен дамуының Мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру бөбекжайдағы іс қағаздары, соның ішінде бұйрықтар кітаптары, педагогикалық кеңестердің хаттамалары мемлекеттік тілде жүзеге асырылады. «Тілдер туралы» Заңға сәйкес бөбекжайдағы барлық көрнекіліктер дизайны жасалған. Қазақстан Республикасының «Тіл туралы» Заңын жүзеге асыру, мемлекеттік тілді насихаттау барлық педагогтардың басты мақсаты болып табылады және бөбекжайдың барлық мерекелік жұмыстары жүйелі жүзеге асырылады. Тілдерді қолдану мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыруда мемлекеттік олимпиадалар, интеллектуалды ойындар ерекше орын алады. 2024-2025 оқу жылында бөбекжай тәрбиеленушілері ойындарға белсенді қатысты. Бөбекжайдың педагогикалық ұжымы жыл сайын мерзімді басылымдарға жазылуға белсенді қатысады.. Әр апта сайын дүйсенбіде, жалпы салтанатты түрде Қазақстан Республикасының Гимнін орындаудан басталатын жалпы бөбекжай жұмысының саптары өткізіледі. Іс-шаралар да Қазақстан Республикасының Гимнін орындаудан басталады. Бөбекжайдағы барлық іс-шаралар мен мерекелер екі мемлекеттік тілде өтеді. Жалпы, «Тілдер туралы Заңды» жүзеге асыру жұмыстары бөбекжай әкімшілігінің тұрақты бақылауында және ол орындалуда.

Қаулы етті:Тілдер туралы Заңның орындалысын басшылыққа алу.

VII ТЫҢДАЛДЫ:2025-2026 оқу жылына арналған әдістемелік нұсқаулық хатпен таныстыру

СӨЙЛЕДІ:бөбекжай меңгеруші-Д.Нартбаева2025-2026 оқу жылының негізгі ерекшеліктеріЖаңа оқу жылында Қазақстан Республикасының заңнамасына, Мемлекет басшысының және Үкіметтің тапсырмаларына, сондай-ақ Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған жаңартылған тұжырымдамасының негізгі ережелеріне (бұдан әрі – Тұжырымдама), білім беру саласының стратегиялық және бағдарламалық құжаттарына сәйкес мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту жүйесінде (бұдан әрі – МДТО) жұмыстың мынадай бағыттары өзектендірілді:

- МДҰ мен мектепалды сыныптарда балалардың қауіпсізболуын қамтамасыз ету;
- «Жасыл балабақша» желісін кеңейту – экологиялықбілім беру және экологиялық мәдениетті қалыптастыру;
- Ата-аналарға арналған консультациялық пункттердіңжұмысын жетілдіру. Мобильді консультациялық пункттербойынша «Тәрбие бесігі» жобасын іске асыру;

- «Беске дейін үлгер» ата-аналарға арналған мобильдіқосымшасын қолдану арқылы балаларды тәрбиелеу мен дамытумәселелері бойынша ата-аналарды ағарту;
- мобильді топтардыңқызметін жетілдіру;
- «Балақайлар мектебі» бағдарламасы бойынша жазғы кезеңдемектепалды даярлықты ұйымдастыру.

МДҰ-да тәрбиелеу-білім беру процесін ұйымдастыру үшін алдымен тәрбиеленушілер үшін қауіпсіз, жайлы, дамытушы білім беру ортаның құрылуына ерекше назар аудару қажет.

Тәрбиелеу-білім беру процесін ұйымдастыру үшін педагогұйымдастырылған іс-әрекеттің Перспективалық жоспарын әзірлейді, апта сайын тәрбиелеу-білім беру процесінің Циклограммасын Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттар тізбесінің 1 Қосымшасына сәйкес құрады.

Перспективалық жоспарды Үлгілік жоспарлар мен Үлгілік бағдарламаға сәйкес жас тобында жұмыс істейтін педагогтермен, тәрбиешілермен (қазақ тілі мұғалімімен, дене шынықтыру (жүзу) нұсқаушысымен, музыка жетекшісімен) бірлесіп, жасайды. Перспективалық жоспарда оқу жылына арналған міндеттер бөлінеді, олар Үлгілік бағдарламаның мазмұнын балалардың меңгеру деңгейіне байланысты қайталануы, толықтырылуы, түзетілуі және өзгертілуі мүмкін.

Циклограмма әр аптаға құрылады, ол балаларды қабылдаудан бастап, түрлі балалар әрекеттерін, серуенді өткізуді, күндізгі ұйқыны ұйымдастыруды, балалардың үйге қайтуына дейін күн тәртібінің орындалуын қамтамасыз етеді. Циклограмманың құрылымы МДҰ-ның күн тәртібіне сәйкес құрылады.

Қазіргі уақытта ерте кәсіптік бағдар беру МДҰ жұмысының өзекті және маңызды бағыты болып табылады. Мектеп жасына дейінгі балалардың кәсіптік бағдарлануы білім беру процесімен де, балалардың еркін ісәрекетімен де тығыз байланысты.

Балабақшада мамандықтар туралы қарапайым түсініктерді қалыптастырудың алғашқы сатысы екенін ескере отырып, ұйымдастырылған іс-әрекеттербарысында еңбек әрекетін зерттеу, балаларда еңбек дағдыларын дамыту, балалардың еңбекке деген ынтасы мен қызығушылықтарын қалыптастыру үшін қазіргі сұраныстағы мамандықтардың алуан түрлерімен танысуға және мамандық түрлерін ойын арқылы игеруге мүмкіндік беру ұсынылады. Ол үшін сюжеттік-рөлдік ойындар: «Шеберхана», «Телестудия», «Банк», «Мұражай», «Турагенство», «Әуежай», «Наубайхана», «Тігінші», және т.б. ойнатуға болады.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру бойынша мониторингті уақытылы жүргізу қажет. Мониторинг жүргізу кіші жас тобында аралық, ал басқа жас топтарында бастапқы бақылаудан басталады. Кіші жас тобы Үлгілік бағдарламаның мазмұнын алғаш рет игеріп отырғандықтан, бастапқы бақылау жүргізілмейді. Басқа топтар үшін бастапқы бақылау алдыңғы жастың Бақылау парақтарымен жүргізіледі (мысалы, ересек топ үшін ортаңғы топтың бақылау

парақтары қолданылады). Ал аралық және қорытынды бақылау жүргізу үшін сол жасқа сәйкес бақылау парақтары қолданылады.
Бөбекжайдың таңдаған бағыты бойынша вариативтік оқу бағдарламасын іске асыру барысында Үлгілік бағдарламаның мазмұны бойынша балалардың дағдыларының даму деңгейін анықтау мақсатында өткізілетін мониторинг сияқты вариативтік бағдарламаның күтілетін нәтижелері бойынша мониторинг жүргізіледі. Ол үшін мониторинг жүргізілетін күтілетін нәтижелерге сәйкес вариативтік мазмұнның жоғары, орташа, төмен деңгейлері бойынша критерийлері мен индикаторлары бар бақылау парағы әзірленеді, - деді.

Қаулы етті:Әдістемелік нұсқаулық хатты жұмыс барысында қолдану.

VIII ТЫҢДАЛДЫ:Педагогтердің әдістемелік ұсынымдарын (авторлық бағдарлама, шығармашылық жоба, вариативтік бағдарлама, әдістемелік ұсынымдарын) қарау, бекіту.

СӨЙЛЕДІ: әдіскер Д.Нартбаева сөз алды. Педагогтердің озық тәжірибесін бөбекжай ішінде, аудан деңгейінде тарату бөбекжай жұмысының әдістемелік деңейі болып табылады. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығының 2 тарауы 16 тармақшасына сәйкес бөбекжайда вариативтік бағдарламалар әзірленді. Тәрбиелеу-білім процесін жоспарлау кезінде тәрбиеленушілердің қызығушылықтары, қажеттіліктері, жас және жеке ерекшеліктері ескеріле отырып вариативтілік және балалар іс-әрекетін ұйымдастырудың әртүрлі формаларын, әдістері мен тәсілдерін қолдану ескеріледі.
Бұл бағдарламалар балалардың жас ерекшеліктеріне, қызығушылықтарына және дамуына сай құрылып, оқу-тәрбие процесін толықтырып отырады.
«Ботақан» кіші жас тобында ұсақ мотериканы дамыту мақсатында «Қызықты саусақтар» бағдарламасы, ал қозғалыс белсенділігін арттыруға бағытталған «Ботақан дене шынықтыру» енгізілді.
«Ботақан» кіші тобында музыкалық қабілеттерді қалыптастыру мен дамыту мақсатында «Ән мен әуен әлемі» бағдарламасы жүзеге асырылды. Сонымен қатар, балалардың сөйлеу дағдыларын жетілдіру, сөздік қорын молайту бағытында «Балапан сөйлейді» бағдарламасы қолданылды.
«Бәйтерек» орта жас тобында экологиялық тәрбие беру мақсатында «Экологиялық соқпақ» бағдарламасы енгізіліп, балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігі мен жанашырлық сезімі қалыптастырылады. Сонымен қатар, шығармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған «Сиқырлы бояулар» бағдарламасы арқылы балалар сурет салу, түстерді ажырату және бейнелеу өнерінің қарапайым дағдыларын меңгереді.
«Қыран» ересек тобында балалардың тілдік қорын кеңейту, әдебиетке деген қызығушылығын арттыру мақсатында «Қазақ ертегілері» бағдарламасы енгізілді. Сондай-ақ, балалардың сахналық өнерге бейімділігін

қалыптастыру, өз ойын көркем жеткізе білуге баулу мақсатында «Сахнадағы балақай» бағдарламасы іске асырылады.

ІХ ТЫҢДАЛДЫ:Мектепке дейінгі мекеме мен бастауыш буын арасындағы сабақтастық

СӨЙЛЕДІ: бөбекжай меңгеруші-Д.Нартбаева Сабақтастық – білім берудің бір деңгейінен екіншісіне бірізді ауысуды,тәрбие мен оқытудың мазмұнын, нысандарын, әдістерін сақтауды жәнебіртіндеп өзгертуді білдіреді.Мектепке дейінгі және мектептегі білім беру деңгейлері арасындағысабақтастық тек балаларды оқуға дайындау деген түсінік қалыптастырмауықажет.

Мектепалды даярлық кезеңінде сабақтастықты қамтамасыз ету үшінбаланың жас ерекшеліктеріне сәйкес өзін-өзі бағалауын, танымдық тұлғалықдамуын, қоршаған ортамен қарым-қатынас жасауға дайындығын қолдаукөзделеді.

Жұмыс барысында тәрбиеші баланың мектепте оқуға дайындығын,ақыл-ой қабілетін, сөйлеуін және әлеуметтік даму ерекшеліктерін анықтайды.

Бұл ақпаратты білмесе бастауыш сынып мұғалімі балаға педагогикалық тұрғыдан тиімді ықпал етуі мүмкін емес. Сондықтан тәрбиеші мен мұғалімнің

ортақ мақсатқа бағытталған жұмысы дайындық және даму деңгейі әртүрлі балаларға бастауыш мектепте өзін жайлы сезінуге және әрбір балаға өзінің даму қарқынымен алға жылжуына мүмкіндік береді. Мұнда тәрбиеші мен мұғалімнің балаға деген қарым-қатынас стилінің сабақтастығы маңызды, бұл баланың өз қабілеттеріне деген сенімділігі, мұғалімнің сеніміне ие болуы, оқуға ынтасы мен қуаныш сезімін ояту үшін қолайлы жағдай болып табылады. Әдетте, мектеп жасына дейінгі балаларды оқытпайды, дамытады, оқу процесі - оқушының негізгі әрекеті болып табылады. Барлық балаларды дамыту үшін бірыңғай әдіс жоқ, болуы да мүмкін емес: өйткені біреуімен көбірек сөйлесу, біреуін көбірек тыңдау, тағы басқаларымен жүгіру және секіру қажет болса, енді біреуін отыруға және мұқият жұмыс істеуге үйрету керек. Ал баланы мектепке дайындау қажет, ҚР заңнамасына сәйкес мектеп алды даярлық міндетті және отбасында, мектепке дейінгі ұйымдарда, жалпы білім беретін мектептердің, лицейлердің және гимназиялардың мектеп алды сыныптарында жүзеге асырылады; педагогтер балаға үйреткеннің, баланың өзі үйренгенінің барлығы оған мектепте табысты болуына септігін тигізеді.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың негізгі мақсаты – әр баланың қызығушылықтарын, ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, жалпы адами және ұлттық құндылықтар негізінде оларды толыққанды дамыту мен әлеуетін ашу. Алайда, бұл мақсат көбінесе оқуды, жазуды және санауды үйрету деп тар мағынада түсінетін дайындық міндеттерімен ауыстырылғанын байқауға болады. Осы мақсат-міндеттерді жүзеге асыру барысында Абай атындағы жалпы білім беретін мектеппен тығыз байланыс жасау керек. Әр жыл сайын жаңа оқу жылының басында балабақша мен мектеп арасындағы байланыстың жоспарын бекітіп, жоспар бойынша жұмысты күшейту керек.

Ата-аналарға балаларды ерте жастан күту және дамыту бойынша консультациялық көмек көрсету үшін «Беске дейін үлгер» мобильдік

қосымшасы іске қосылатынын және қалай қосылу керектігін ата-аналар жиналысында, әлеуметтік желілерде түсіндірме жұмыстарын жүргізіңіздер.
Мобильді қосымша үйде бала тәрбиелеп отырған ата-аналарға денсаулық, тамақтану, тәрбие, дағдыларды қалыптастыру мен дамыту және өзара қарым-қатынас құру бойынша қолжетімді ақпарат ұсынады.
Айта кету қажет, мобильді қосымша мектепке дейінгі ұйымдардың консультациялық пункттерінде қолжетімді болады. Ата-аналар мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу және дамыту мәселелері бойынша тәулік бойы әдістемелік және психологиялық көмек ала алады, - деді.

Х ТЫҢДАЛДЫ:Ағымдағы мәселелер

СӨЙЛЕДІ:бөбекжай меңгеруші-Д.Нартбаева ағымдық құжаттарды бекітуге тоқталып өтті. Педагогтардың өзіндік білім жетілдіру тақырыптарын қарау, өзіндік білім жетілдіру тақырыптары бойынша жобалар дайындау, «Әжемнің ертегісі» жобасын әрі қарай жалғастыру, басылымдарға мақалалар беру, әр түрлі деңгейдегі байқауларға, семинарларға қатысу қажеттілігін айтты.
2023-2024 оқу жылында 2 педагог біліктілікті арттыру курсынан өтті, 6 педагог 2025-26 оқу жылына жоспарланып отырылғанын айтты.

Бөбекжайда ауқымды жұмыстардың бірі әдістемелік жұмыс екенін, оны дұрыс ұйымдастыру, дер кезінде педагогтарға әдістемелік көмек көрсетілуі керек екенін айта келіп, әдістемелік кеңес төрайымы әдіскер Д.Нартбаева, хатшысы Б.Асхановаұсынды. Әдістемелік кеңес отырыстарының шешімдері хаттамамен тіркеліп отырылатынын айтты.

2025-2026 оқу жылында балабақшаға 75 бала қабылданып, құжаттары толтырылғанын айта келіп, топтардағы балалар тізімін бекітуге ұсынды. Сонымен бірге, Қазақстан Республикасының Тілдер күнін кең түрде атап өту, жұмыс жоспарын бекітіп, топтарда мерекелік шараларды жүйелі ұйымдастыруды қолға алуды тапсырды.

Педагогикалық кеңес төрайымы Д.Нартбаева әртүрлі мәселелерді қарастыру барысындаҚазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің салалық көтермелеу жүйесі ҚР Білім және ғылым министрінің педагог қызметкерлерді марапаттау туралы 29.07.2021 №372 бұйрығына сәйкес Ұстаздар күні және Республика күні мерекесіне байланысты ұйым педагогтерін марапаттау мәселесін қарастыруды ұсынды.

.

Педагогикалық кеңес шешімі:

1. Бөбекжайдың жылдық жұмыс жоспары мен педагогикалық кеңес құрамы бекітілсін.

Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: меңгеруші, әдіскер.

2. Мамандардың ұйымдастырылған іс-әрекетінің кестесі, күн тәртібі және тәрбиешілер мен мамандардың перспективалық жоспары, циклограммалары бекітілсін және әдістемелік нұсқаулық хатты басшылыққа алып жұмыс жүргізілсін.

Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер, мамандар.
3. Тілдер туралы Заңының орындалысы бойынша жауапты тұлға бекітілсін. Тілдер күніне орай жұмыс жоспары бекітіліп, жоспарға сай өткізілсін.
Мерзімі: 1-5 қыркүйек
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер, мамандар.
4. «Адал азамат» Біртұтас тәрбие бағдарламасын бөбекжай жұмысына енгізілсін.
Мерзімі: жыл бойы
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер, мамандар.
5.Тәрбиешілердің вариативтік бағдарламалары бөбекжай ішінде тәжірибеге таратылсын.
Мерзімі: жыл бойы
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер, мамандар
6. Балабақша мен бастауыш сынып арасындағы сабақтастық жұмыстары бақылауға алынсын.
Мерзімі: жыл бойы
Жауаптылар: әдіскер, ересек топ тәрбиешілері
.

Педкеңес төрайымы **Д.Нартбаева**

Педкеңес хатшысы **Б.Асханова**

№1 Педагогикалық кеңес баяндамалары
Жазғы сауықтыру жұмыстарының қорытындысы

Жаз кезінде балалардың ағзасын сауықтыруға, эмоциалық, жеке тұлғалық, танымдық тұрғыда дамытуға септігін тигізетін жағдай жасау әрбір мектепке дейінгі мекеме алдында тұрған міндет. Жазғы сауықтыру шаралары тәрбиеленушілерге қызықты көңіл-күй сыйлайды.Жаз мезгілінде балабақшаның сауықтыру іс-шаралары жоспар бойынша медбике А.Тілектесжетекшілігімен сауықтыру шаралары уақытылы өткізіліп, әдіскер тарапынан басшылыққа алынды. Тәрбиешілер таңертеңгі қабылдауды учаскелерде ұйымдастырып, музыка жетекшісі таңғы жаттығуды есік алдында жүргізді. Айына бір рет медбике ата-аналарға жаз мезгілінде болатын жұқпалы аурулар және олардың алдын-алу туралы кеңестер берді. Тәрбиешілер әр аптаның бесінші күні балалармен апталық тақырыпты қорытындылау есебінде тақырыпқа сай ойын-сауықтар өткізді. Барлық өткізілген жұмыстар тәрбиеленушілердің денсаулығын қорғау, денсаулық мәдениеті негізі арқылы келесі тапсырмалардың шешімін табуға мақсатқа жетуге бағытталды.

Бөбекжай жұмысының жаңа оқу жылына арналған жылдық жұмыс жоспарын талқылау және бекіту

Құрметті әріптестер! Сіздерді жаңа оқу жылымен құттықтай отырып, жұмыстарыңызға толағай табыс тілеймін. Қазір Сіздерді 2025-2026 оқу жылының жылдық жұмыс жоспармен таныстырып, алдағы атқарылатын шаралармен қысқаша таныстырып өтемін.

Жылдық жоспардың мақсаты мен міндеті балалардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып, олардың жан-жақты үйлесімді дамуы үшін жайлы және қауіпсіз жағдайлар жасау. Мектеп жасына дейінгі тәрбиеленушілердің өмірін және денсаулығын қорғау; азаматтылықты, қазақстандық патриотизмді, Отанға, отбасына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. Балаларды қызықты ойын түрінде білім беру дағдыларын кіріктіру арқылы тәрбиелеу, оқыту және дамыту.

Педагогикалық қызметкерлердің тамыз кеңесінің нәтижелері.

25 тамыз 2025 жыл «Білім келешегі: адал азамат- кәсіби маман» тақырыбында облыстық тамыз кеңесі болып өтті. Тамыз кеңесі – бізге алдағы жоспарларды, атқаратын міндеттерді келісіп алуға мүмкіндік береді. Бүгінгі күні білім саласында үлкен, жүйелі өзгерістер болып жатыр. Педагогтер қауымы осы жаңа үрдістерге бейімделуге тырысуда. Осы орайда Оқу әдістемелік орталығының ұйымдастыруымен өткен тамыз кеңесінде жаңа оқу жылының мақсат-міндеттері айқындалып, анықталды.

2025-2056 оқу жылына арналған педагогтердің «Мектепке дейінгі педагогтердің кәсіби деңгейі – сапа кепілі» атты аудандық тамыз кеңесінде бөбекжайымыздың педагогтері Л.Ташенова«Балалардың танымдық қызығушылығын арттыру үшін эксперименттер ұйымдастыру», Б.Арипбаева«Балалардың сенсорлық дамуындағы ойын рөлі», арқылы балалардың ұсақ саусақ маторикаларын дамыту» тақырыптарында өздерінің іс-тәжірибелерімен бөлісті.

«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын бөбекжайда қолдану.

Жаңа оқу жылынан бастап еліміздегі барлық білім беру ұйымдарында тәрбие жұмысы «Адал азамат» атты біртұтас бағдарлама негізінде жүргізіледі. Бұл – бұрын жүзеге асырылған «Біртұтас тәрбие» тұжырымдамасының жалғасы, бірақ мазмұны жаңартылып, Мемлекет басшысының «Адал азамат – адал еңбек – адал табыс» идеологиялық қағидасымен үндестірілген. Бағдарламаның үйлестірушісі Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА мәліметінше, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің 2025 жылғы 26 мамырдағы №123 бұйрығымен ресми түрде жаңа атауы бекітілген. Оның мақсаты – адал, еңбекқор, елжанды азаматтар тәрбиелеу. Тәрбие жүйесі жалпыұлттық құндылықтарға негізделіп, мектеп, ата-ана және қоғам арасындағы байланысты нығайтуға бағытталады. Ай сайын белгіленген іс-шараларды бір-бірімен сабақтастырады. Мысалы: әділдік, еңбекқорлық, патриотизм сынды құндылықтар оқыту мен тәрбиелеу процесінің өзегіне айналмақ. Осы бағытта «Өнегелі 15 минут», күй әуенімен таңертең балаларды қарсы алу, ұлттық ойындар секілді жаңа форматтар енгізіледі. Бұған дейін іске асқан «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында «Қамқор» (экология және волонтерлік), «Еңбегі адал – жас өрен» (еңбекке баулу және мамандыққа бағдар), «Smart Bala» (IT және инновациялық ойлауды қолдау), «Шабыт» (өнер мен мәдениет арқылы рухани даму),

«Балалар кітапханасы» (оқу сауаттылығы мен кітап мәдениетін дамыту) секілді ірі жобалар жүзеге асқан болатын.Сонымен бірге, буллингтің, құқықбұзушылық пен балалар арасындағы қауіптің алдын алуға бағытталған жобалар өз жұмысын жалғастырады. Олар:«Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам», «Буллингтен қорған!», «Қауіпсіз қоғам».

Бұл бағдарлама – еліміздің барлық білім беру ұйымдарында біртұтас тәрбиелік орта қалыптастыруға бағытталған маңызды қадам.

«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы», «Өнегелі 15 минут», «Үнемді тұтыну», «Күй күмбірі», «Қауіпсіздік сабағы», «Әжелер мектебі», «Әкелер мектебі», «Аналар мектебі» жобалары ұсынылады. «Адал азамат»Біртұтас тәрбие бағдарламасын бөбекжайға енгізу арқылы балалардың бойында ұлттық құндылықтарды сіңіру, ата-аналарды әр түрлі жобалар арқылы бөбекжай жұмысына тартуды жыл бойы жалғастыру керек.

Тілдер туралы Заңының орындалысы және Тілдер мерекесін атап өту

Қазақстан Республикасының Президенті өзінің Қазақстан халқына Жолдауында Қазақстанның тіл саясатын айқындады: «Қазақ тілі - мемлекеттік тіл, орыс тілі - ұлтаралық қатынас тілі, ағылшын тілі - жаһандық экономикаға сәтті интеграциялану тілі». Осының бәріне сүйене отырып, қазіргі уақытта жалпы Қазақстан Республикасында да, мектептер мен мектепке дейінгі ұйымдарда да тіл саясаты бойынша көптеген жұмыстар жүргізілуде. «Тілдер туралы» Қазақстан Республикасының Заңын жүзеге асыру, мемлекеттік тілді насихаттау, тілдердің қолданылуы мен дамуының Мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру бөбекжайдағы іс қағаздары, соның ішінде бұйрықтар кітаптары, педагогикалық кеңестердің хаттамалары мемлекеттік тілде жүзеге асырылады. «Тілдер туралы» Заңға сәйкес бөбекжайдағы барлық көрнекіліктер дизайны жасалған. Қазақстан Республикасының «Тіл туралы» Заңын жүзеге асыру, мемлекеттік тілді насихаттау барлық педагогтардың басты мақсаты болып табылады және бөбекжайдың барлық мерекелік жұмыстары жүйелі жүзеге асырылады. Тілдерді қолдану мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыруда мемлекеттік олимпиадалар, интеллектуалды ойындар ерекше орын алады. 2025-2026 оқу жылында бөбекжай тәрбиеленушілері ойындарға белсенді қатысты. Бөбекжайдың педагогикалық ұжымы жыл сайын мерзімді басылымдарға жазылуға белсенді қатысады.. Әр апта сайын дүйсенбіде, жалпы салтанатты түрде Қазақстан Республикасының Гимнін орындаудан басталатын жалпы бөбекжай жұмысының саптары өткізіледі. Іс-шаралар да Қазақстан Республикасының Гимнін орындаудан басталады. Бөбекжайдағы барлық іс-шаралар мен мерекелер екі мемлекеттік тілде өтеді. Жалпы, «Тілдер туралы Заңды» жүзеге асыру жұмыстары бөбекжай әкімшілігінің тұрақты бақылауында және ол орындалуда.

2025-2026 оқу жылына арналған әдістемелік нұсқаулық хатпен таныстыру

2025-2026 оқу жылының негізгі ерекшеліктеріЖаңа оқу жылында Қазақстан Республикасының заңнамасына, Мемлекет басшысының және Үкіметтің тапсырмаларына, сондай-ақ Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған жаңартылған тұжырымдамасының негізгі ережелеріне (бұдан әрі – Тұжырымдама), білім беру саласының стратегиялық және бағдарламалық құжаттарына сәйкес мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту жүйесінде (бұдан әрі – МДТО) жұмыстың мынадай бағыттары өзектендірілді:

- МДҰ мен мектепалды сыныптарда балалардың қауіпсізболуын қамтамасыз ету;
- «Жасыл балабақша» желісін кеңейту – экологиялықбілім беру және экологиялық мәдениетті қалыптастыру;
- Ата-аналарға арналған консультациялық пункттердіңжұмысын жетілдіру. Мобильді консультациялық пункттербойынша «Тәрбие бесігі» жобасын іске асыру;
- «Беске дейін үлгер» ата-аналарға арналған мобильдіқосымшасын қолдану арқылы балаларды тәрбиелеу мен дамытумәселелері бойынша ата-аналарды ағарту;
- мобильді топтардыңқызметін жетілдіру;
- «Балақайлар мектебі» бағдарламасы бойынша жазғы кезеңдемектепалды даярлықты ұйымдастыру.

МДҰ-да тәрбиелеу-білім беру процесін ұйымдастыру үшін алдымен тәрбиеленушілер үшін қауіпсіз, жайлы, дамытушы білім беру ортаның құрылуына ерекше назар аудару қажет.

Тәрбиелеу-білім беру процесін ұйымдастыру үшін педагогұйымдастырылған іс-әрекеттің Перспективалық жоспарын әзірлейді, апта сайын тәрбиелеу-білім беру процесінің Циклограммасын Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттар тізбесінің 1 Қосымшасына сәйкес құрады.

Перспективалық жоспарды Үлгілік жоспарлар мен Үлгілік бағдарламаға сәйкес жас тобында жұмыс істейтін педагогтермен, тәрбиешілермен (қазақ тілі мұғалімімен, дене шынықтыру (жүзу) нұсқаушысымен, музыка жетекшісімен) бірлесіп, жасайды. Перспективалық жоспарда оқу жылына арналған міндеттер бөлінеді, олар Үлгілік бағдарламаның мазмұнын балалардың меңгеру деңгейіне байланысты қайталануы, толықтырылуы, түзетілуі және өзгертілуі мүмкін.

Циклограмма әр аптаға құрылады, ол балаларды қабылдаудан бастап, түрлі балалар әрекеттерін, серуенді өткізуді, күндізгі ұйқыны ұйымдастыруды, балалардың үйге қайтуына дейін күн тәртібінің орындалуын қамтамасыз етеді. Циклограмманың құрылымы МДҰ-ның күн тәртібіне сәйкес құрылады. Қазіргі уақытта ерте кәсіптік бағдар беру МДҰ жұмысының өзекті және маңызды бағыты болып табылады. Мектеп жасына дейінгі балалардың кәсіптік бағдарлануы білім беру процесімен де, балалардың еркін ісәрекетімен де тығыз байланысты.

Балабақшада мамандықтар туралы қарапайым түсініктерді қалыптастырудың алғашқы сатысы екенін ескере отырып, ұйымдастырылған іс-әрекеттербарысында еңбек әрекетін зерттеу, балаларда еңбек дағдыларын дамыту, балалардың еңбекке деген ынтасы мен қызығушылықтарын қалыптастыру үшін қазіргі сұраныстағы мамандықтардың алуан түрлерімен танысуға және мамандық түрлерін ойын арқылы игеруге мүмкіндік беру ұсынылады. Ол үшін сюжеттік-рөлдік ойындар: «Шеберхана», «Телестудия», «Банк», «Мұражай», «Турагенство», «Әуежай», «Наубайхана», «Тігінші», және т.б. ойнатуға болады.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру бойынша мониторингті уақытылы жүргізу қажет. Мониторинг жүргізу ерте жас тобында аралық, ал басқа жас топтарында бастапқы бақылаудан басталады. Ерте жас тобы Үлгілік бағдарламаның мазмұнын алғаш рет игеріп отырғандықтан, бастапқы бақылау жүргізілмейді. Басқа топтар (сыныптар) үшін бастапқы бақылау алдыңғы жастың Бақылау парақтарымен жүргізіледі (мысалы, ересек топ үшін ортаңғы топтың бақылау парақтары қолданылады). Ал аралық және қорытынды бақылау жүргізу үшін сол жасқа сәйкес бақылау парақтары қолданылады.

Бөбекжайдың таңдаған бағыты бойынша вариативтік оқу бағдарламасын іске асыру барысында Үлгілік бағдарламаның мазмұны бойынша балалардың дағдыларының даму деңгейін анықтау мақсатында өткізілетін мониторинг сияқты вариативтік бағдарламаның күтілетін нәтижелері бойынша мониторинг жүргізіледі. Ол үшін мониторинг жүргізілетін күтілетін нәтижелерге сәйкес вариативтік мазмұнның жоғары, орташа, төмен деңгейлері бойынша критерийлері мен индикаторлары бар бақылау парағы әзірленеді.

Педагогтердің әдістемелік ұсынымдарын (авторлық бағдарлама, шығармашылық жоба, вариативтік бағдарлама, әдістемелік ұсынымдарын) қарау, бекіту.

Педагогтердің озық тәжірибесін бөбекжай ішінде, аудан деңгейінде тарату бөбекжай жұмысының әдістемелік деңейі болып табылады. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығының 2 тарауы 16 тармақшасына сәйкес бөбекжайда вариативтік бағдарламалар әзірленді. Тәрбиелеу-білім процесін жоспарлау кезінде тәрбиеленушілердің қызығушылықтары, қажеттіліктері, жас және жеке ерекшеліктері ескеріле отырып вариативтілік және балалар іс-әрекетін ұйымдастырудың әртүрлі формаларын, әдістері мен тәсілдерін қолдану ескеріледі.

Бұл бағдарламалар балалардың жас ерекшеліктеріне, қызығушылықтарына және дамуына сай құрылып, оқу-тәрбие процесін толықтырып отырады.

«Ботақан» кіші жас тобында ұсақ мотериканы дамыту мақсатында «Қызықты саусақтар» бағдарламасы, ал қозғалыс белсенділігін арттыруға бағытталған «Ботақан дене шынықтыру» енгізілді.

«Ботақан» кіші тобында музыкалық қабілеттерді қалыптастыру мен дамыту мақсатында «Ән мен әуен әлемі» бағдарламасы жүзеге асырылды. Сонымен қатар, балалардың сөйлеу дағдыларын жетілдіру, сөздік қорын молайту бағытында «Балапан сөйлейді» бағдарламасы қолданылды.

«Қыран» ересек тобында балалардың тілдік қорын кеңейту, әдебиетке деген қызығушылығын арттыру мақсатында «Қазақ ертегілері» бағдарламасы енгізілді. Сондай-ақ, балалардың сахналық өнерге бейімділігін қалыптастыру, өз ойын көркем жеткізе білуге баулу мақсатында «Сахнадағы балақай» бағдарламасы іске асырылады.

Мектепке дейінгі мекеме мен бастауыш буын арасындағы сабақтастық

Сабақтастық – білім берудің бір деңгейінен екіншісіне бірізді ауысуды,тәрбие мен оқытудың мазмұнын, нысандарын, әдістерін сақтауды жәнебіртіндеп өзгертуді білдіреді.Мектепке дейінгі және мектептегі білім беру деңгейлері арасындағысабақтастық тек балаларды оқуға дайындау деген түсінік қалыптастырмауықажет. Мектепалды даярлық кезеңінде сабақтастықты қамтамасыз ету үшінбаланың жас ерекшеліктеріне сәйкес өзін-өзі бағалауын, танымдық тұлғалықдамуын, қоршаған ортамен қарым-қатынас жасауға дайындығын қолдау көзделеді. Жұмыс барысында тәрбиеші

баланың мектепте оқуға дайындығын,ақыл-ой қабілетін, сөйлеуін және әлеуметтік даму ерекшеліктерін анықтайды.
Бұл ақпаратты білмесе бастауыш сынып мұғалімі балаға педагогикалық тұрғыдан тиімді ықпал етуі мүмкін емес. Сондықтан тәрбиеші мен мұғалімнің
ортақ мақсатқа бағытталған жұмысы дайындық және даму деңгейі әртүрлі балаларға бастауыш мектепте өзін жайлы сезінуге және әрбір балаға өзінің даму қарқынымен алға жылжуына мүмкіндік береді. Мұнда тәрбиеші мен мұғалімнің балаға деген қарым-қатынас стилінің сабақтастығы маңызды, бұл баланың өз қабілеттеріне деген сенімділігі, мұғалімнің сеніміне ие болуы, оқуға ынтасы мен қуаныш сезімін ояту үшін қолайлы жағдай болып табылады. Әдетте, мектеп жасына дейінгі балаларды оқытпайды, дамытады, оқу процесі - оқушының негізгі әрекеті болып табылады. Барлық балаларды дамыту үшін бірыңғай әдіс жоқ, болуы да мүмкін емес: өйткені біреуімен көбірек сөйлесу, біреуін көбірек тыңдау, тағы басқаларымен жүгіру және секіру қажет болса, енді біреуін отыруға және мұқият жұмыс істеуге үйрету керек. Ал баланы мектепке дайындау қажет, ҚР заңнамасына сәйкес мектеп алды даярлық міндетті және отбасында, мектепке дейінгі ұйымдарда, жалпы білім беретін мектептердің, лицейлердің және гимназиялардың мектеп алды сыныптарында жүзеге асырылады; педагогтер балаға үйреткеннің, баланың өзі үйренгенінің барлығы оған мектепте табысты болуына септігін тигізеді.
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың негізгі мақсаты – әр баланың қызығушылықтарын, ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, жалпы адами және ұлттық құндылықтар негізінде оларды толыққанды дамыту мен әлеуетін ашу. Алайда, бұл мақсат көбінесе оқуды, жазуды және санауды үйрету деп тар мағынада түсінетін дайындық міндеттерімен ауыстырылғанын байқауға болады. Осы мақсат-міндеттерді жүзеге асыру барысында Абай атындағы жалпы білім беретін мектеппен тығыз байланыс жасау керек. Әр жыл сайын жаңа оқу жылының басында балабақша мен мектеп арасындағы байланыстың жоспарын бекітіп, жоспар бойынша жұмысты күшейту керек.
Ата-аналарға балаларды ерте жастан күту және дамыту бойынша консультациялық көмек көрсету үшін «Беске дейін үлгер» мобильдік қосымшасы іске қосылатынын және қалай қосылу керектігін ата-аналар жиналысында, әлеуметтік желілерде түсіндірме жұмыстарын жүргізіңіздер.
Мобильді қосымша үйде бала тәрбиелеп отырған ата-аналарға денсаулық, тамақтану, тәрбие, дағдыларды қалыптастыру мен дамыту және өзара қарым-қатынас құру бойынша қолжетімді ақпарат ұсынады.
Айта кету қажет, мобильді қосымша мектепке дейінгі ұйымдардың консультациялық пункттерінде қолжетімді болады. Ата-аналар мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу және дамыту мәселелері бойынша тәулік бойы әдістемелік және психологиялық көмек ала алады, - деді.

№2 педагогикалық кеңес

Мерзімі: 10.11.2025 жыл

2.	№ 2 педагогикалық кеңес Тақырыптық Тақырыбы: «Баршаға қолжетімді сапалы білім» Өтілу түрі: Іскерлік ойын Күн тәртібі: 1.№1 педкеңестің шешімдерінің орындалуы	Қараша	Меңгеруші- Д.Нартбаева
	2. «Мнемотехника әдісі» шебер-сынып		тәрбиеші – А.Нысанбаева
	3. «Балалардың физикалық қасиеттерін дамыту» шығармашылық есеп беру		Тәрбиеші- Б.Арипбаева
	4. «Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысымен таныстыру		Меңгеруші- Д.Нартбаева
	5. «Қазақ тілін үйретуде заттық-дамытушы орта деңгейі» тақырыптық бақылау қорытындысы		Меңгеруші- Д.Нартбаева
	6. Тақырыптық бақылау: «Құжаттаманы ресімдеу сапасын бақылау»		әдіскер- Д.Нартбаева
	7. «Педагогтардың кәсіби шеберлігін бақылау» тақырыптық бақылау қорытындысы		Меңгеруші- Д.Нартбаева
	8. Ағымдағы мәселелер Келесі педкеңеске тапсырма: өзіндік білім жетілдіру тақырыптары бойынша папкалар, буклеттер дайындау, көрме ұйымдастыру.		

№2 педагогикалық кеңеске педагогтардың қатысуын тіркеу

Тақырыбы: «Баршаға қолжетімді сапалы білім»
Күні: 10қараша 2025 жыл

№	Педагогтардың аты-жөні	Қызметі	Қолы
1	Д.Нартбаева	Меңгеруші,әдіскер	
2	А.Ташбекова	тәрбиеші	
3	А.Нысанбаева	тәрбиеші	
4	Б.Арипбаева	тәрбиеші	
5	Л.Ташенова	тәрбиеші	
6	Б.Асханова	тәрбиеші	

№2 хаттама
педагогикалық кеңес

10 қараша 2025 жыл

Педкеңес төрағасы:Д.Нартбаева
Педкеңес хатшысы:Б.Асханова- тәрбиеші

Тақырыбы:«Баршаға қолжетімді сапалы білім»
Мақсаты: «Білімді ұлт-сапалы білім» Ұлттық жобасын іске асыру, әдістемелік көмек беру, өзара тәжірибе алмасу.
Жүргізілу түрі: Іскерлік ойын
Қатысқандар: педкадр тізімі

1.Д.Нартбаева-меңгеруші,әдіскер
2.А.Ташбекова
3.А.Нысанбаева
4.Б.Арипбаева
5.Л.Ташенова
6.Б.Асханова

Күн тәртібі:

№ 2 педагогикалық кеңес
Тақырыптық
Тақырыбы: «Баршаға қолжетімді сапалы білім»
Өтілу түрі: Іскерлік ойын

Күн тәртібі:

1.№1 педкеңестің шешімдерінің орындалуы	Д.Нартбаева.
2. «Мнемотехника әдісі» шебер-сынып	тәрбиеші –А.Ташбекова
3. «Балалардың физикалық қасиеттерін дамыту» шығармашылық есеп беру	тәрбиеші-Б.Арипбаева
4. «Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысымен және педагогикалық әдеп кеңесінің мүшелерімен таныстыру	тәрбиеші-Л.Ташенова
5. «Қазақ тілін үйретуде заттық-дамытушы орта деңгейі» тақырыптық бақылау қорытындысы	Меңгеруші Д.Нартбаева
6. Тақырыптық бақылау: «Құжаттаманы ресімдеу сапасын бақылау»	әдіскер- Д.Нартбаева

7. «Педагогтардың кәсіби шеберлігін бақылау» тақырыптық бақылау қорытындысы — Меңгеруші Д.Нартбаева
8. Ағымдағы мәселелер
Келесі педкеңеске тапсырма: өзіндік білім жетілдіру тақырыптары бойынша папкалар, буклеттер дайындау, көрме ұйымдастыру.

І ТЫҢДАЛДЫ:№1 педкеңестің шешімдерінің орындалуы
СӨЙЛЕДІ:бөбекжай Меңгеруші Д.Нартбаеваөткен педагогикалық кеңес шешімінің орындалу барысына қысқаша тоқталып өтті. Бөбекжайдың жылдық жоспарына сай ұйымдастырылған жұмыстар уақытында жүргізілуде. 3 педагог қыркүйек айында біліктілікті арттыру курсынан өтті. Топтардың ата-аналар жиналысы өткізіліп, бөбекжай күн тәртібімен таныстырылды. Жылдық жоспарға сәйкес әдістемелік жұмыстар жүргізілуде.
Қаулы етті: Өткен педагогикалық кеңес шешімінің орындалуы қанағаттанарлық.
ІІ ТЫҢДАЛДЫ: «Мнемотехника әдісі» шебер-сынып
СӨЙЛЕДІ: Екінші мәселе бойыншатәрбиеші Б.Арипбаевасөз алды. Барлық мектеп жасына дейінгі тәрбиешілер ретінде мен біздің жұмысымызда әртүрлі проблемалардың қаншалықты көп екенін білемін, бірақ бір сұрақ мені үнемі мазалайды: «Неліктен кейбір балалар бәрі түсінікті және қарапайым болған кезде ақпаратты нашар қабылдайды және есте сақтайды. Қарапайым әдісті пайдалана отырып бақылағанымда, кейбір балалар мәліметті тез қабылдайды, кейбірі баяу қабылдайды. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен

жұмыс жасау барысында мен мәтіндер, өлеңдер, әңгімелер, ертегілер болсын, ақпаратты ұзақ және оңай есте сақтау және көбейту үшін олар қабылдаған әр сөзді мазмұнмен толтыру керек екенін түсіндім. Олар үшін белгілі бір визуалды, дыбыстық суреттермен және күшті сезімдермен байланысты нәрсе болу керектігін байқадым. Бұл ретте мен үшін мнемотехника әдісі құтқарушы болды, деп педагогтармен шебер-сынып өтізіп, өз тәжірибесімен бөлісті.

Қаулы етті: Педагогтың мнемотехниканы қолдану бойынша өткізген тәжірибесі қанағаттанарлық

ІІІ ТЫҢДАЛДЫ: «Балалардың физикалық қасиеттерін дамыту» шығармашылық есеп беру

СӨЙЛЕДІ: Үшінші мәселе бойынша бөбекжайдыңтәрбиешісі А.Нысанбаевасөз алды. Дене тәрбиесі балалардың өмірін қорғауды және денсаулығын нығайтуды көздейді. Балалардың моторикасы мен дағдыларын уақтылы қалыптастыру, физикалық қасиеттерін дамыту (ептілік, жылдамдық, икемділік, күштің төзімділігі және т.б., мәдени-гигиеналық дағдылар мен әдеттерді тәрбиелеу, физикалық және ашық ойындарға деген қызығушылықты дамыту, сонымен қатар моральдық қасиеттерді, ерікті мінез-құлық қасиеттерін қалыптастыруға ықпал етеді. Дене тәрбиесі мәселелерін сәтті шешудің шарттарының бірі-күн ішінде белсенді қозғалыс белсенділігі. бұл жұмыстың барлық түрлерін кешенді пайдалануды қамтамасыз етеді: дене шынықтыру, таңертеңгі гимнастика, дене шынықтыру минуттары, қимылды және спорттық ойындар, серуендеу, жеке жұмыс, балалардың өзіндік моторикасы, дене шынықтыру және мерекелер. Дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекеттері балаларды дене шынықтырумен жүйелі түрде оқытудың негізгі түрі болып табылады.

Баланың өмірінің бесінші-алтынша жылдарында оның қимылдары үйлестіріліп, дәлірек болады. Ұжымдық іс-әрекет процесінде балаларда өзара бақылауды өзін-өзі ұйымдастыру дағдылары қалыптасады. Осы жастағы балалардағы дене тәрбиесі бойынша барлық жұмысты осылай ұйымдастыру керек. Оған дене шынықтырумен айналысуға, еркіндікті дамытуға, ұйымдастырылған іс-әрекет барысында барлық қимылдарды орындауға, сондай-ақ таңертеңгі гимнастика мен ашық ойындарға деген қажеттілікті арттыру қажет. Барлық ерекшеліктерді зерттегеннен кейін мен мұның бәрін балалармен дене тәрбиесі бойынша жұмысыма енгізуді шештім, онда мен ортаңғы топтан бастап дайындық тобына дейін үш жылға жоспарлап алдым деп, балалармен жүргізген жұмыстары бойынша айтып өтті.

Қаулы етті: Балалардың физикалық қасиеттерін дамыту бойынша жүргізілген Жұмыстар қанағаттанарлық.

IV ТЫҢДАЛДЫ.«Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысымен және педагогикалық әдеп кеңесі мүшелерімен таныстыру.

СӨЙЛЕДІ: Төртінші мәселе бойынша бөбекжай меңгерушісі сөз алды.

«Ұстаз жаратылысынан өзіне айтылғанның бәрін жете түсінген, көрген, естіген және аңғарған нәрселердің бәрін жадында жақсы сақтайтын, ешнәрсені ұмытпайтын алғыр да аңғарымпаз ақыл иесі, мейлінше шешен, өнер-білімге құштар, аса қанағатшыл жаны асқақ және ар намысын ардақтайтын батыл, ержүрек болуы керек» деп Әл-Фараби атап өткендей бүгінгі күнгі ұстаз жан-жақты, білімді, азіргі заман талабына сай білікті болу керек.

2021 жылғы 12 қазанда Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 726 қаулысымен "Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасы бекітіліп шықты. «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасы дегеніміз не өзі? Мақсат-мұраты қандай, бағыты айқын ба?

Расында екшей білген жанға бұл ұлттық жобаның атауының өзі көп жайтты аңғартса керек. Біз бұл сұрақтарға жауапты өзіміздің әлеуетіміз жеткенше ғана айтып қоймай, педагог мамандардың да ойларын ортаға салмақпыз. Мемлекеттік бағдарламадан Ұлттық жобаға кезінде осы ұлттық жобаны таныстыру үшін Орталық коммуникациялар қызметінде өткен брифингте бұрынғы Қазақстан Республикасы оқу-ағарту министрі, қазіргі мәжіліс депутаты Асхат Аймағамбетов аталған ұлттық жобаның негізгі басым бағыттары туралы айтқан болатын.

«Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасында енді кезек күттірмейтін мәселелердің жедел шешімі, халыққа қажеттілікті ұсыну мәселелері қамтылып жүзеге асырылатын болады.

Ұлттық жоба жалпы 4 негізгі бағыт, 5 міндет, 15 көрсеткіш һәм 26 іс-шараны қамтиды. Бұл ұлттық жоба білім беруді дамыту тұжырымдасымының аясында әзірленіп отыр. Осы ұлттық жобаны жүзеге асыру арқылы алдағы уақытта толыққанды кешенді саналатын білім ошақтарында жан басына қаржыландыру бірте-бірте іске қосылады, педагогтердің де еңбекақысы уақыт көшімен ілесе үстемелене отырып көбейе береді, деп жобаның міндеттеріне және бөбекжайда жобаны іске асыру барысында атқарылып жатқан жұмыстарға тоқталып өтті. Сонымен бірге, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің кейбір бұйрықтарына өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 14 шілдедегі № 208 бұйрығымен таныстырып, педагогикалық әдеп кеңесі мүшелерімен таныстырып өтті.

Қаулы етті:«Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасын іске асыру жұмыстары жалғастырылсын.

V ТЫҢДАЛДЫ: «Қазақ тілін үйретуде заттық-дамытушы орта деңгейі» тақырыптық бақылау қорытындысы

СӨЙЛЕДІ:Меңгеруші Д.Нартбаевасөз алды. Бөбекжайдың жылдық жоспарына сәйкес «Қазақ тілі» кабинетінің заттық-дамытушы ортасына тақырыптық бақылау жүргізілді. Бақылау нәтижесінде анықталды:

Күшті жақтары. Топтардағы ұйымдастырылған іс-әрекеттер инновациялық технологияны қолдана отырып, қазақ тілі бойынша жұмыс жүйесін көрсетті. Балаларда модельдеу дағдылары мен әңгімелерді құрастыру, қайталау, өленderді жаттау, экологиялық және театрлық іс-шараларда схемаларды, модельдерді, мнемоникалық кестелерді қолдана білу дағдылары қалыптасқан.

Тәрбиешілер дәстүрлі оқыту формалары арқылы балалардың үйлесімді сөйлеуін және басқалармен сөйлеу дағдыларын қалыптастыру үшін карта-схемаларды қолдана отырып жұмыс жүргізді, сонымен қатар жаңа педагогикалық технологиялар қолданылды. Әңгімелер құрастырудағы алгоритмдер, еліктеу ойындары, саусақ ойындары, логикалық жаттығулары бар карталар. Бұл мәселе бойынша кеңестер, іскерлік ойындар, викториналар түрінде берілді. Бірақ балалардың сөйлеуін дамыту маңызды негізгі міндеттердің бірі болып қала береді және оны үнемі зерделеу қажет.

Қазақ халқының білімін кеңейту және тереңдету, патриотизмге тәрбиелеу және салт-дәстүрлерін құрметтеу мақсатында бөбекжайда қазақ тілі оқытушысы ретінде түрлі жұмыстар жүргізілді. Жыл бойы "Ұлттық қазына" вариативтік бағдарламасы жұмыс істеуде, онда балалар қазақ тілін терең зерттейді.

Қазақ тілі кабинеті барлық қажетті көрнекі құралдармен, тиімді ұйымдастырылған іс-әрекеттерін өткізуге арналған дидактикалық материалдармен, қазақ тіліндегі әдістемелік және көркем әдебиеттермен жабдықталған. Қазақтың ұлттық құндылықтарын насихаттайтын көрнекі материалдармен жабдықталған. Бөбекжайда 2023 – 2027 жылдарға арналған "ҚР тілдері туралы" ҚР Заңын іске асыру бағдарламасы әзірленген, - деп әлісз жақтары мен перспективасын атап өтті.

Қаулы етті:Қазақ тілі кабинетінәдістемелік материалдармен толықтыру.

VI ТЫҢДАЛДЫ: Тақырыптық бақылау: «Құжаттаманы ресімдеу сапасын бақылау»

СӨЙЛЕДІ:әдіскерД.Нартбаевасөз алды. Тәрбиешілер ұсынған құжаттаманы талдау көрсеткендей, жалпы массадағы тәрбиешілер жетіспейтін құжаттаманы қалпына келтірді, кемшіліктерді жойды, қажет нәрсені аяқтады және олардың жаңа оқу жылына дайындығын бағалауға болады, бірақ соған қарамастан кейбір құжаттары жоқ және берілген құжаттамасы сәйкес келмейтін тәрбиешілер бар. Осылайша, Абдуллаева Светлана Бердикуловнада циклограмманы түзетуді қажет етеді, өйткені оның құрылымы Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту, орта, арнаулы, қосымша, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығына сәйкес келмейді.

Перспективалық жоспарлау барлық топтарға және жыл бойына жазылған, бірақ, өкінішке орай, «Ботақан» кіші тобында Үлгілік оқу бағдарламасымен үндеспейді. Барлық тәрбиешілерде өзін-өзі жетілдіру жоспары жазылмаған.

Тәрбиешілердің жұмыс бағдарламалары жеке папкаларда жазылған, бекітілген, рәсімделген. Тәрбиешілердің перспективалық жоспарлары жыл бойына жазылған, директормен бекітілген, -деді.

VI ТЫҢДАЛДЫ: «Педагогтардың кәсіби шеберлігін бақылау» тақырыптық бақылау қорытындысы

СӨЙЛЕДІ:Меңгеруші Д.НартбаеваТәрбиешілердің кәсіби шеберлігін талдау көрсеткендей, барлық педагогтер Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын, жас тобының мақсаттары мен міндеттерін, сөйлеуді дамыту бойынша жұмыс бағыттарын, сөйлеуді дамыту міндеттерін әртүрлі білім беру салаларына біріктіру әдістерін біле бермейді. Сондай-ақ, бастаушы мұғалімдер өз тобының балаларының сөйлеуінің жеке ерекшеліктеріне сүйене отырып, тиімді әдістер мен әдістерді таңдауда қиындықтарға тап болады, әр түрлі режимде балалармен жеке жұмысты ұйымдастыруда қиындықтар туындайды. Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуін дамытудың негізгі құралы ұйымдастырылған сабақтарды көрсететін және сөйлеу ортасын құруға және балалардың жасына сәйкес әртүрлі әдістемелік әдістерді қолдануға назар аудармайтын мұғалімдердің қате пікірін атап өткім келеді.

Негізінен мтәрбиешілердің сөйлеуі дәл, эмоционалды экспрессивті, балаларды түсінуге қол жетімді. Тікелей білім беру іс-әрекетінде және балалармен реттелмеген бірлескен іс-әрекетте тәрбиешілер балаларға арналған сұрақтарды дәл және қол жетімді түрде тұжырымдай алады. Алайда, ойлауды белсендіру үшін аз қолданылатын әдістер бар екендігі назар аударады.

Балалардың сөйлеуін дамыту үшін топтардың дұрыс ұйымдастырылған пәндік-даму ортасы маңызды. Әр түрлі даму материалы барлық топтарда бар. Сөйлеудің дамуына тақырыптық көрмелері бар барлық топтардағы кітап бұрыштары, театрдың әртүрлі түрлері, рөлдік ойындарда балалардың қарым-қатынасын ұйымдастыруға болатын ойын бұрыштары, табиғат бұрыштары және т.б. балалар бақылаулар, бақыланатын объектілер мен құбылыстарды сипаттау үшін қажетті жаңа сөздермен лексиканы байыта отырып, сөйлесе алады. Топтарда тәрбиешілер балаларға оқуға арналған өлеңдер, әдеби шығармалар жинағын жинады. Балаларға қол жетімді дидактикалық және үстел үсті ойындары бар. Ұйымдастырылған іс-әрекеттерін өткізу үшін көрнекі-демонстрациялық және үлестірмелі материалдар бар. Балалардың білім беру бағдарламасының мазмұнын игеруін анықтау үшін барлық топтарда балалардың сөйлеудің барлық компоненттерін меңгеруін тексеруді қамтамасыз ететін диагностикалық материал бар.

Алайда, тәрбиешілер театрландырылған іс-шаралар бұрыштарының, киіну бұрыштарының, балалар коллекцияларының, шығармашылық көрмелерінің даму әлеуетін жеткілікті түрде пайдаланбайды, - деді.

Қаулы етті:тақырыптық бақылау қорытындылары қанағаттанарлық.

VII ТЫҢДАЛДЫ: Ағымдағы мәселелер

СӨЙЛЕДІ:Меңгеруші Д.Нартбаеваалдағы жасалатын жұмыстарға қысқаша тоқталып өтті. Желтоқсан айында өтетін мерекелерге дайындық жұмыстары, топтарды мерекеге сай безендіру, ата-аналармен көрмелер ұйымдастыру,

педагогтардың аудандық, облыстық деңгейдегі өтіп жатқан сайыстарға қатысуын бақылау туралы айтты.

Педагогикалық кеңес шешімі:

1. Мнемотехника әдісін оқыту мен тәрбиелеу барысында қолдану.
Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер
2. «Білімді ұлт" сапалы білім беру» ұлттық жобасы аясында жұмыс жүргізуді жандандыру.
Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер
1. Педагогтардың құжаттарын дұрыс толтыру басшылыққа алынсын.
Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: меңгеруші, әдіскер.
2. Педагогтардың кәсіби шеберлігін бақылау барысындағы кемшіліктерді жою бойынша жұмыстарды басшылыққа алу.
Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: меңгеруші, әдіскер.

Педкеңес төрағасы **Д.Нартбаева**
Педкеңес хатшысы **Б.Асханова**

«Мнемотехника әдісі»
шебер-сынып

Мақсаты: жұмыс жүйесін игеруде белсенді қарым-қатынас процесіне қатысушы тәрбиешілердің кәсіби шеберлігін арттыру.

Міндеттері:

1. Түзету және дамыту процесінде мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуін дамыту үшін жұмыстың дәстүрлі емес формаларын қолданудың бейімделген жүйесімен танысу.
2. Педагогтарды балалардағы сөйлеуді дамыту үшін жұмыс тәжірибесінде дәстүрлі емес формаларды қолданудың негізгі тәсілдеріне үйрету.
3. Мотор алалиясымен мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуін дамыту процесінде дәстүрлі емес жұмыс түрлерін насихаттау.

Қажетті жабдықтар: мольберт, магниттік тақта, маркер.

Шебар-сынып барысы:

- Қайырлы күн, құрметті әріптестер! Мен сіздерді мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуін дамыту үшін дәстүрлі емес мнемотехника әдісін қолдануға арналған шебер-сыныпқа қатысуға шақырамын.
- Біздің өзара іс-қимылымыздың тиімді өтуі және біз бір-бірімізбен сындарлы қарым-қатынастан кері байланыс алу үшін сіздерге стикерге шебер-сыныптан «күтетін нәтижені» жазып, оларды импровизацияланған шартты «шебер-сыныптың практикалық пайдалылығы мен маңыздылығының баспалдағына» жабыстыруды ұсынамын.

«Күту» жаттығуы. Әр қатысушы стикерге шебер-сыныптан «күтілетін нәтиже жазу, оларды баспалдақтың төменгі сатысына қою ұсынылады.

Шебер-сыныбымызды бастамас алдын, мына бір аңызға ұқлақ түрулеріңізді сұраймын. Ертеде Грецияда біздің дәуірімізге дейінгі Хеосс аралында жер сілкінісі болып, үйлер қирап қалады. Ол үйлер байлардың үйі және оның үлкен үйінде иесімен бірге тойланған қонақтар болады. Адамдарды қазған кезде олардың қалдықтарынан кімнің қайда жатқанын анықтау қиын болады. Қайғылы оқиғадан аз уақыт бұрын үйден шыққан жалғыз тірі адам, риторика мұғалімі және ақын Симонид кімнің қайда отырғанын және не істегенін оңай есіне алды. Осылайша, туыстар өздерінің жақындарының денелерін анықтайды, ал Симонид есте сақтаудың жаңа әдісінің - топологиялық мнемотехниканың негізін қалаушы болады, оған сәйкес материалды көп мөлшерде есте сақтау үшін оны таныс кеңістікте (мысалы, өз пәтерінде) орналастыру және қажет болған жағдайда оны алу (табу) жеткілікті.

Мнемоника-бұл балалардың әртүрлі ақпаратты жаттап алудағы нағыз құтқарушы әдіс. Егер ақпаратты есте сақтау нақты визуалды және дыбыстық суреттермен байланысты болса, бұл мүлдем басқа мәселе. Есте сақтау процесін жеңілдететін және есте сақтау қабілетін арттыратын символдарды, схемаларды қолдана отырып, визуалды-бейнелі ойлауды дамыту өте маңызды. Пиктограммалармен жұмыс істеу әдістерін игеру материалды оқыту мен игеру уақытын едәуір жеңілдетеді және қысқартады, жадпен жұмыс істеу әдістерін қалыптастырады. Өйткені, жадты нығайту ережелерінің бірі: «сіз оқыған кезде – жазыңыз, диаграммаларды сызыңыз,

сызбаларды сызыңыз». Мен сіздермен визуалды модельдеуге негізделген жұмыстың кейбір тиімді әдістерімен бөліскім келеді, яғни жасанды ассоциацияларды қалыптастыру арқылы есте сақтауды жеңілдететін және есте сақтау қабілетін арттыратын әдістер.

- Барлық мектеп жасына дейінгі тәрбиешілер ретінде мен біздің жұмысымызда әртүрлі проблемалардың қаншалықты көп екенін білемін, бірақ бір сұрақ мені үнемі мазалайды: «Неліктен кейбір балалар бәрі түсінікті және қарапайым болған кезде ақпаратты нашар қабылдайды және есте сақтайды. Қарапайым әдісті пайдалана отырып бақылағанымда, кейбір балалар мәліметті тез қабылдайды, кейбірі баяу қабылдайды. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс жасау барысында мен мәтіндер, өлеңдер, әңгімелер, ертегілер болсын, ақпаратты ұзақ және оңай есте сақтау және көбейту үшін олар қабылдаған әр сөзді мазмұнмен толтыру керек екенін түсіндім. Олар үшін белгілі бір визуалды, дыбыстық суреттермен және күшті сезімдермен байланысты нәрсе болу керектігін байқадым. Бұл ретте мен үшін мнемотехника әдісі құтқарушы болды.

- Мнемотехника-ақпаратты тиімді есте сақтауды және көбейтуді қамтамасыз ететін әдістер жүйесі. Бүгін маған тек айту ғана емес, тәжірибе жүзінде көрсету мүмкіндігі туып, сіздермен өз тәжірибеммен бөліскім келіп отыр. Өз жұмысымда балалардың байланыстырып сөйлеуін дамыту үшін мнемотехника әдіс-тәсілдерін қолданамын.

- Кешіріңіз, Зарема Біржанқызы, маған көмектесе аласыз ба?

- Зарема Біржанқызы, сіз өлеңдерді ұнатасыз ба? Ал сіз оларды оңай есте сақтайсыз ба? Жарайды, тексерейік.

Мен сізге өлең оқимын, ал сіз оны мұқият тыңдаңыз.

Мен тиінмін, тиінмін,
Қысқа жылы киіндім.
Қоймам толы жаңғаққа,
Іші жылы үйімнің.

- Сіз оны бірінші рет естігенде есте сақтау оңай деп ойлайсыз ба? (Жоқ.) Мен қазір оны мнемотаблицаның көмегімен қалай тез есте сақтауға болатындығын көрсетемін.

Мұны істеу үшін әр сөз үшін тақтаға өз квадратыңызды салыңыз.

- Есте сақтаңыз! Бұл өте маңызды! Әрбір сурет есте сақтау керек сөзбен байланысты болуы керек.

- Мен сізге бірінші жолда көмектесемін, содан кейін сіз өзіңізді сынап көресіз.

- Бірақ есіңізде болсын, қандай көрермен бейнесі сізде бірінші туындайтын бейнені салыңыз!

(Егер шақырылған тәрбиешіге қиын болса, онда сіз көрермендерге жүгініп, сөйлесесіз. Құрметті әріптестер, Зарема Біржанқызына көмектесеміз бе?)

Схеманы талдау.

- Енді осы өлеңді біздің схемамызға сәйкес айтып көріңіз.

- Зарема Біржанқызы, сіз - өте жақсы жасадыңыз, сізге көрсеткен көмегіңіз үшін ризамын.

Ал енді, құрметті әріптестер, сіздерге көрнекі модельдеу әдісін қолданатын тағы бір тапсырманы орындауды ұсынғым келеді. Үстелдерде одан әрі жұмыс істеу үшін қажет қарындаштар, суреттер бар.

Сіздің алдыңызда осы әдіс туралы біліміңізді білдіретін бос өріс бар. Оны айналдыру үшін сіздерге сиқырлы қалам ұсынамын, өзіңізді гүлдер әлемінде деп сезініңіз. Өзіңізді байланыстыратын гүлді таңдаңыз, содан кейін мынаны түсіндіріңіз, мысалы: «Мен бүгін түймедақ сияқты мейірімді және нәзіктікпін».

Міне, біздің өріс біздің қарым-қатынасымыздың арқасында гүлденген шалғынға айналды. Сонымен, біз одан әрі қарай жүреміз.

Бірақ біздің жолымызда сіздің қиялыңыздың арқасында жеңуге болатын өзен бар. Оның көмегімен сіз бірқатар басқа адамдардан қажетті пиктограмманы таңдауыңыз керек. Бірнеше пиктограммадан сіз Мен атаған нәрсені біліп, көрсетуіңіз керек

- Ал енді тапсырманы қиындатамыз. Мен үстелде жатқан пиктограммаларды қарастыруды ұсынамын. Сізге көмегімен пиктограммалар құрастыру сөзін өзім айтамын. (Пиктограммаларды қажетті фраза алу үшін сөздер айтылатын ретпен таңдаңыз және көрсетіңіз). Сонымен, тағы да кедергі пайда болды-ау. Сіз оған тек жақсы қиялмен көтеріле аласыз. Мен сізге оны пиктограммалардан жұп жасау үшін қолдануды ұсынамын.

Тақырыпты бейнелейтін пиктограмманы осы тақырыппен жасалуы мүмкін әрекетті көрсететін пиктограммамен байланыстыру керек. Мысалы, қуыршақ-ойнау, алма-жеу. Тағы бір кедергі артта қалды, енді біз орманнан өтіп, ойлау, талдау, қорытынды жасау мүмкіндіктерін үйренуіміз керек.

Кестелерде сізде хаттар бар конверттер бар, бірақ қарапайым емес, бірақ пиктограммалармен шифрланған. Сіз оларды оқып шығуыңыз керек. (қалаушылар жұмбақтар, мақал-мәтелдер мен ребустар орналасқан конверттерді алады).

- Құрметті әріптестер, көріп отырғандарыңыздай, балалармен жұмыс жасауда мнемотехниканың дәстүрлі емес әдісін қолдану баланың есте сақтау қабілеті мен қабылдауының барлық түрлерін дамытуға ғана емес, сонымен қатар қоршаған әлем туралы білімдерін кеңейтуге мүмкіндік береді; сөздік қорын арттырады. Балалар мәтіндерді қайталауға, өлеңдерді жаттауға, қызықты әңгімелер ойлап табуға тырысады. Мектеп жасына дейінгі балаларда ұялшақтықты жеңеді, құрдастары мен ересектердің аудиториясында еркін болуды үйренеді.

- Ал енді «менің шеберлік сабағымның практикалық пайдалылығы мен маңыздылығының баспалдағына» оралайық.

- Өтінемін, Менің шебер-сыныбым Сіздің үмітіңізді ақтады: иә немесе жоқ.

«Күту» жаттығуы. Көрермендерге стикерде шебер-сыныптан «өз үміттерін» жазып, оларды баспалдақтың жоғарғы сатысына қою ұсынылады.

педагог стикерлерді оқиды.

- Рахмет педагогтар, рефлексия нәтижесінде сіздерге ұнағанын көрдім. Назарларыңызға рақмет.

«Балалардың физикалық қасиеттерін дамыту»
шығармашылық есеп беру

Дене тәрбиесі балалардың өмірін қорғауды және денсаулығын нығайтуды көздейді. Балалардың моторикасы мен дағдыларын уақтылы қалыптастыру, физикалық қасиеттерін дамыту (ептілік, жылдамдық, икемділік, күштің төзімділігі және т.б., мәдени-гигиеналық дағдылар мен әдеттерді тәрбиелеу, физикалық және ашық ойындарға деген қызығушылықты дамыту, сонымен қатар моральдық қасиеттерді, ерікті мінез-құлық қасиеттерін қалыптастыруға ықпал етеді. Дене тәрбиесі мәселелерін сәтті шешудің шарттарының бірі-күн ішінде белсенді қозғалыс белсенділігі. бұл жұмыстың барлық түрлерін кешенді пайдалануды қамтамасыз етеді: дене шынықтыру, таңертеңгі гимнастика, дене шынықтыру минуттары, қимылды және спорттық ойындар, серуендеу, жеке жұмыс, балалардың өзіндік моторикасы, дене шынықтыру және мерекелер.

Дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекеттері балаларды дене шынықтырумен жүйелі түрде оқытудың негізгі түрі болып табылады.

Баланың өмірінің бесінші-алтынша жылдарында оның қимылдары үйлестіріліп, дәлірек болады. Ұжымдық іс-әрекет процесінде балаларда өзара бақылауды өзін-өзі ұйымдастыру дағдылары қалыптасады. Осы жастағы балалардағы дене тәрбиесі бойынша барлық жұмысты осылай ұйымдастыру керек. Оған дене шынықтырумен айналысуға, еркіндікті дамытуға, ұйымдастырылған іс-әрекет барысында барлық қимылдарды орындауға, сондай-ақ таңертеңгі гимнастика мен қимылды ойындарға деген қажеттілікті арттыру қажет. Барлық ерекшеліктерді зерттегеннен кейін мен мұның бәрін балалармен дене тәрбиесі бойынша жұмысыма енгізуді шештім, онда мен ортаңғы топтан бастап дайындық тобына дейін үш жылға жоспарлап алдым.

Балалармен физикалық дамуды арттыру басында қиын болды, балалар шашыраңқы, мұқият емес, жиі шаршайды. Бірақ әр балаға жеке көзқарас, ата-анаммен тығыз жұмыс істеу маған топқа тез үйренуге, бір-біріммен сөйлесуге көмектесті. Мен балаларды режимге қосылуға үйреттім. Өйткені, баланың өміріндегі режим маңызды рөл атқарады. Үйде және бөбекжайда режимді орындау үшін ата-аналармен тығыз жұмыс физикалық дамуға, дені сау және мектепке жақсы дайындалуға ықпал етеді.

Негізгі режимдердің бірі-таңертеңгі жаттығу. Алдымен ол балалармен бұл туралы әңгімелестім. Біз не істейміз, қандай жаттығулар жасаймыз, қандай жабдықпен және қандай формада. Ол үшін спорттық форма (футболка, чешки, шорти) сатып алдық. Алдымен мен балаларды серуендеу түрлерімен таныстырдым, осының бәрін балаларға көрсеттім және түсіндірдім, олар мұны мұқият бақылап отырды, таңертеңгі жаттығу кешені Апта күні жоспарланған болатын. Бірінші, екінші аптаны затпен, үшінші, төртінші аптаны затсыз жоспарладым.

Таңертеңгі жаттығуды жоспарлау кезінде жаттығулардықайталадым, кейбір балалар нашар сіңірді. Олар әр түрлі бастапқы позициялардағы жаттығуларды тұрып, отыру, жату арқылы кеңінен қолданды. Олар әсіресе

гимнастты заттармен - құрсаумен, доптармен, түйреуіштермен жақсы көрді. Әр кешенге жаяу жүру, жүгіру, секіру, сондай-ақ 5-8 жалпы дамытушы жаттығулары кіреді. Жеке жаттығулардың дозасы 10-11 есеге дейін өсті таңертеңгі гимнастика жылдам қарқынмен жүргізілді. Олар оны жүгірумен, серуендеумен, позаны басқармауға және жалпақ аяқтың алдын алуға арналған жаттығулармен аяқтады.

Таңертеңгі жаттығу кезінде тапсырманы орындамаған балаларға ерекше назар аудардым. Олар сондай-ақ топта жеке-жеке, сондай-ақ үйде ата-аналарымен бірге жасады. Таңертеңгілік жаттығуды ауа-райы жақсы болған кезде далада, ал қыста ауа-райы нашар болған кезде спортзалда жиі өткіземін.

Таңертеңгі жаттығу ғана емес, сонымен қатар дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекеті. Бұл дене тәрбиесінің бір әдісі.

Дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекеті аптасына үш рет, ұзақтығы 15-25 минутқа дейін жүргізілді. Бұл ұйымдастырылған іс-әрекетінің тиімділігі олардың тығыздығына, мазмұнына байланысты болды. Жаттығулар мен негізгі қозғалыс түрлерін таңдағанда мен балалардың жеке ерекшеліктеріне сүйендім. Ұйымдастырылған іс-әрекеті барысында мен балаларды ұйымдастырудың фронтальды, топтық, жеке әдісін қолдандым. Фронтальды әдіс-жалпы даму жаттығулары, доптармен жұмыс.

Топтық-лақтыру, секіру, жеке-гимнастикалық баспалдаққа өрмелеу және т. б. Мен өз жұмысымда бір ұйымдастырылған іс-әрекетінде ең аз жабдықты қолдануға тырыстым, мысалы, 3 орындықты қолдандым (орындықпен жалпы дамыту жаттығулары, орындықта басына дорбамен жүру, "еденде қалма" аз қимылды ойыны. Дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекетін үнемі өткізе отырып, балалар жаттығуларды тез үйренді, ауызша нұсқауларды жақсы түсінді, олардан не талап етілетінін дұрыс көрсетті. Мен келесі әдістерді қолдандым: тәрбиешіні көрсету, баланың жаттығуын көрсету, балалардың ауызша сипаттамаға сәйкес өзін-өзі орындауы.

Үнемі ата-аналармен дене тәрбиесі бойынша жұмыс жүргізіп келемін. Ол "Баланың өміріндегі режим", "Қыста қшыныгу", "Жаттығу және олардың мағынасы" және т. б.

"Балаларды мықты және дені сау етіп тәрбиелеу", "Жалпақтабандылықтың алдын алу", "Балаларды шана, шаңғы тебуге үйрету" және т. б. тақырыптар бойынша ата-аналарға кеңестер бердім.

Аринова, Бексултанов, Мельник, Минишева сияқты ата-аналармен көптеген жеке әңгімелер өткіздім, оған ата-аналар белсенді қатысты. Тек ата-аналармен тығыз байланыста болу арқылы Мен осындай нәтижелерге қол жеткіздім. Өйткені, баланың физикалық дамуы оның кейінгі өмірі үшін үлкен маңызға ие.

«Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысымен таныстыру

«Ұстаз жаратылысынан өзіне айтылғанның бәрін жете түсінген, көрген, естіген және аңғарған нәрселердің бәрін жадында жақсы сақтайтын, ешнәрсені ұмытпайтын алғыр да аңғарымпаз ақыл иесі, мейлінше шешен, өнер-білімге құштар, аса қанағатшыл жаны асқақ және ар намысын ардақтайтын батыл, ержүрек болуы керек» деп Әл-Фараби атап өткендей бүгінгі күнгі ұстаз жан-жақты, білімді, азіргі заман талабына сай білікті болу керек.

2021 жылғы 12 қазанда Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 726 қаулысымен "Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасыбекітіліп шықты.

«Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасы дегеніміз не өзі?

Мақсат-мұраты қандай, бағыты айқын ба?

Расында екшей білген жанға бұл ұлттық жобаның атауының өзі көп жайтты аңғартса керек. Біз бұл сұрақтарға жауапты өзіміздің әлеуетіміз жеткенше ғана айтып қоймай, педагог мамандардың да ойларын ортаға салмақпыз. Мемлекеттік бағдарламадан Ұлттық жобаға кезінде осы ұлттық жобаны таныстыру үшін Орталық коммуникациялар қызметінде өткен брифингте бұрынғы Қазақстан Республикасы оқу-ағарту министрі, қазіргі мәжіліс депутаты Асхат Аймағамбетов аталған ұлттық жобаның негізгі басым бағыттары туралы айтқан болатын.

«Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасында енді кезек күттірмейтін мәселелердің жедел шешімі, халыққа қажеттілікті ұсыну мәселелері қамтылып жүзеге асырылатын болады.

Ұлттық жоба жалпы 4 негізгі бағыт, 5 міндет, 15 көрсеткіш һәм 26 іс-шараны қамтиды. Бұл ұлттық жоба білім беруді дамыту тұжырымдасымының аясында әзірленіп отыр. Осы ұлттық жобаны жүзеге асыру арқылы алдағы уақытта толыққанды кешенді саналатын білім ошақтарында жан басына қаржыландыру бірте-бірте іске қосылады, педагогтердің де еңбекақысы уақыт көшімен ілесе үстемелене отырып көбейе береді.

«Ұлттық жобаның» ұтымдылығы неде?

Еліміздің білім саласын дамыту жолында неше бағытта реформалар әзірленіп, тұжырымдама, бағдарламалар да жүзеге асырылды. Ал бұл ұлттық жобаның артықшылығы басым.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласын жүйеге түсіру, оқушыларға орын жетіспеушілігін оңтайлы шешу жолында мектептер салу, қауіпсіз және жайлы білім беретін орталық құру секілді мәселелер ұлттық жобадан да тыс қалған жоқ, қамтылды. Сапалы білім алуға кез келген Қазақстан азаматының қолжетімді болуын қамтамасыз етуге арналған ұлттық жобаны әзірлеу барысында көпшіліктің пікірі, білім беру саласының сарапшыларының да ой талқысы, мемлекеттік органдардың талап-тілектері де қарастырылды. Енді ұлттық жобаның негізгі міндеттері, бағыттары туралы жеке-жеке тоқталатын болса, Ваучерлік қаржыландыру немесе «Қаражат балаға» қағидаты.

Бірінші міндет – мектеп жасына жеткенге дейінгі бүлдіршіндерге білім беру мен тәрбиелеудің қолжетімді болуын қамтамасыз ету, оқу сапасын арттыру. Бұл міндетті орындап, іске асыру үшін «қаражат балаға» деген бұлжымас қағида енгізілетін болады. Бұл дегеніңіз, енді ваучерлік қаржыландыру тетігі арқылы мемлекеттік тапсырыс негізінде мектепте дейінгі ұйымдардың жұмысын жандандырып, бәсекеге қабілеттілігін арттыру дегенді білдіреді. Осының нәтижесі оңынан туса, 2026 жылға дейін 2 жастан 6 жасқа дейінгі балаларға мемктепке дейінгі білім берумен қамту, яғни оқыту мен тәрбиелеу ісі 95 пайыз орындалады. Ал 3-6 жас аралығындағы балаларды толыққанды, яғни 100 пайыз мектепке дейінгі білім берумен қамтамасыз ету мүмкін болмақ.

2021-2022 оқу жылында ата-аналардың жұмысқа ерте шығуына байланысты балаларын үй тәрбиешілеріне қалдыруға тура келетіндіктерін ескере отырып, бөбекжайымызда ерте жастан, яғни 2 жастан қабылдауды жоспарлап, Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытудың Үлгілік оқу қағидасына сәйкес топтар аштық. 2022-2023 оқу жылында біздің бөбекжайда 2 жастағы 20 бала қабылданса, 2023-2024 оқу жылы 20 бала қабылданды. 3-5 жас аралығындағы 75 бала қабылданды.

Ұлттық жобада жазылғандай, ел президентінің тапсырмасына сәйкес мектепке дейінгі ұйымдарда бала дамуына қажетті жаңа модель енгізіліп, «ойын арқылы оқыту» қағидатының негізін сақтай отырып, мемлекеттік стандарт пен Үлгілік оқу жоспары да өзгертілді.

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы №348 бұйрығында балалардың жан-жақты дамуын ұйымдастыру бойынша дамытушы орта - заттар мен ойыншықтарға еркін қолжетімділікті және немен айналысатынын өз бетінше таңдауын, күні бойы өз идеяларын іске асыру мүмкіндігін қамтамасыз ететін, балалардың бастамасын қолдау үшін жоспарланған әртүрлі материалдары бар орта қалыптастыру қажеттілігін көрсетті.

Біздің бөбекжайда барлық топтарда балаларға қолжетімді заттық-дамытушы орталары қалыптасқан. Онда балалар жас ерекшеліктеріне сәйкес ойыншықтармен ойнап, ұйымдастырылған іс-әрекетке белсене қатысады. Педагогтар әрбір ұйымдастырылған іс-әрекеттерін ойын түрінде ұйымдастырып өткізеді. Бұл балалардың бір іс-әрекеттен екінші іс-әрекетке тез бейімделуіне және күні бойы сергек жүруіне көмектеседі.

Педагог жалақысының экономика бойынша орташа айлық жалақыға арақатынасы.

2019 жылдан бастап мектепке дейінгі білім беру мекемелері педагогтерінің жалақысы артып келеді. Биылғы жылдың өзінде 2023 жылдың қаңтар айында 25%-ға артса, 1 қыркүйекте еңбекақыларына 30% қосылды. Бұл деген сөз, мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің педагогтеріне деген оң көзқарастың қалыптасқаны, мектепке дейінгі білім беру мекемесін жандандырудың бірізділігі деп білемін.

Бұл ұлттық жобаның берері мол. «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасының біз жоғарыда атаған бірнеше міндеттері еліміздің білім беру өрісіне енгізіліп, орындалып та жатыр. «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасы өзінің жүйесімен іске асырылатын болса, оқу-ағарту саласындағы көптеген түйткілді мәселелер орайымен шешіле бермек.

«Құжаттаманы ресімдеу сапасын бақылау»
тақырыбындағы тақырыптық бақылау бойынша аналитикалық есеп

Мерзімі: 01.11.2025 жыл

Жас топтары:ерте жас, кіші, ортаңғы, ересек және мектепалды топтары

Тәрбиешілердің аты-жөні:

1.Д.Нартбаева
2.А.Ташбекова
3.А.Нысанбаева
4.Б.Арипбаева
5.Л.Ташенова
6.Б.Асханова

Мақсаты-тәрбиешілердің құжаттамасын ресімдеу сапасын бақылау; тәрбиешілердің жаңа оқу жылына дайындық деңгейін анықтау.

Негізгі нысандары мен әдістері, тексерулер

* Құжаттаманы қарау
* Құжаттаманы талдау, оның мемлекеттік сәйкестігі.
* Тәрбиешімен әңгіме.

Тәрбиешілер ұсынған құжаттаманы талдау көрсеткендей, жалпы массадағы тәрбиешілер жетіспейтін құжаттаманы қалпына келтірді, кемшіліктерді жойды, қажет нәрсені аяқтады және олардың жаңа оқу жылына дайындығын бағалауға болады, бірақ соған қарамастан кейбір құжаттары жоқ және берілген құжаттамасы сәйкес келмейтін тәрбиешілер бар. Осылайша, З.Алдабергенова дациклограмманы түзетуді қажет етеді, өйткені оның құрылымы Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту, орта, арнаулы, қосымша, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығына сәйкес келмейді.

Перспективалық жоспарлау барлық топтарға және жыл бойына жазылған, бірақ, өкінішке орай, «Балапан» кіші тобында Үлгілік оқу бағдарламасымен үндеспейді. Барлық тәрбиешілерде өзін-өзі жетілдіру жоспары жазылмаған.

Тәрбиешілердің жұмыс бағдарламалары жеке папкаларда жазылған, бекітілген, рәсімделген. Тәрбиешілердің перспективалық жоспарлары жыл бойына жазылған, директормен бекітілген.

Тәрбиешілердің жобалық қызметі 1-кестеде келтірілген.

Кесте 1.

Тәрбиешілердің аты-жөні	**Жоба тақырыбы**	**2023 жылдың қыркүйегінде сабақтар өткізілді**	**Ескерту**

А.Ташбекова	0	0	
А.Нысанбаева	0	1	
Б.Арипбаева	0	4	
Л.Ташенова	0	0	
Б.Асханова	0	1	

Биылғы жылы тәрбиешілер өздері үшін жаңа "кілтте"өзіндік білім жетілдіру жұмысын бастады. Бұрын тәрбиешілер дәптерге жүргізетін, онда олар әртүрлі педагогикалық әдебиеттер мен мерзімді басылымдардан әртүрлі тақырыптарға мақалалар жазды, енді өзін-өзі жетілдіру тақырыптары бойынша таңдап, анықталған мәселелерді шешудің жолдарын табу міндетін қойды. Өзін-өзі тәрбиелеуге қатысты ақпарат 2-кестеде келтірілген.
Кесте 2.

Тәрбиешілердің аты-жөні	**Өзіндік білімжетілдіру тақырыптары**	**Іске асыру нысаны**	**Ескерту**
А.Ташбекова	Ерте жас балаларындағы сенсорлық даму	-	
А.Нысанбаева	Сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдері	-	
Б.Арипбаева	Мектеп жасына дейінгі балалардың өзіне-өзі қызмет ету қабілеттерін қалыптастыру.		Әзірлеуде
Л.Ташенова	Мектеп жасына дейінгі балаларды еңбек қызметі арқылы тәрбиелеу.	-	Әзірлеуде
Б.Асханова	«Кюзенер таяқшалары бар білім беру ойындары мен іс әрекеттері»	«Қызықты математика» шығармашылық жобасы	

Өзіндік білім жетілдіру жұмысы тәрбиешілермен тиісті деңгейде жүргізіледі, тек бір тәрбиешіЛ.Ташенованың тақырыбы ұсынылмады.

Ересек тобының тәрбиешісі Б.Арипбаеватәрбиеленушілерді мектепке дайындауға ықпал ететін «Қызықты математика» шығармашылық жобасы аясында «Кюзенер таяқшалары бар білім беру ойындары мен іс әрекеттері» тақырыбынтаңдады.

Ұсыныстар:

1. Б.Асхановамен А.Нысанбаеваөзін-өзі жетілдіру тақырыптарын балалардың жас ерекшелігін және жұмыс бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптарды ескере отырып бағдарламаны пысықтау;
2. перспективалық жоспардағы тақырыптарының сәйкессіздігін түзету;
3. Өзін-өзі жетілдіру тақырыптары бойынша дәптер бастау, проблема мен тақырыпты анықтау;
4. шығармашылық жоба жұмысына бағдарламалар жазу.

№3 педагогикалық кеңес

Мерзімі: 24.01.2024 жыл

№ 3 Педагогикалық кеңес Тақырыптық Тақырыбы: «Мектеп жасына дейінгі баланың әлеуметтік-коммуникативтік дамуы» Өтілу түрі: «Педагогикалық идеялар аукционы» Күн тәртібі: 1.№2 педкеңестің шешімдерінің орындалуы	Қаңтар	Меңгеруші- Д.Нартбаева
2. «Инновациялық әдістер мен технологияларды қолданып,әлеуметте ауызша қарым-қатынас жасау, диалог құру дағдыларын қалыптастыру (өз тәжірибесімен бөлісу)		Тәрбиешілер – Л.Ташенова
3.«Заттық-дамытушы ортаның балаларды әлеуметтендірудегі орны»		Меңгеруш- Д.Нартбаева .
4. «Балабақшада балалардың қазақ тілін дамыту әдістері мен тәсілдері»		Тәрбиеші- А.Нысанбаева
5. «Жас ерекшеліктері бойынша баланың ауру – сырқау нәтижесі»		Медбике- А.Тілектес
6.Тақырыптық бақылау: «Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту бойынша бақылау»		Меңгеруші- Д.Нартбаева
7.Ағымдағы мәселелер Келесі педкеңеске тапсырма: «Әдеби ертегі» ойын-викторинасы (шығармашылық топ)		Меңгеруші- .Д.Нартбаева

№3 педагогикалық кеңеске педагогтардың қатысуын тіркеу

Тақырыбы: «Мектеп жасына дейінгі баланың әлеуметтік-коммуникативтік дамуы»
Күні: 24 қаңтар 2024 жыл

№	Педагогтардың аты-жөні	Қызметі	Қолы
1	Д.Нартбаева	Меңгеруші,әдіскер	
2	А.Ташбекова	тәрбиеші	
3	А.Нысанбаева	тәрбиеші	
4	Б.Арипбаева	тәрбиеші	
5	Л.Ташенова	тәрбиеші	
6	Б.Асханова	тәрбиеші	

№3 хаттама
педагогикалық кеңес

24 қаңтар 2024 жыл

Педкеңес төрағасы:Д.Нартбаева
Педкеңес хатшысы:Б.Асханова- тәрбиеші
Тақырыбы:«Мектеп жасына дейінгі баланың әлеуметтік-коммуникативтік дамуы»
Мақсаты: Бес деңгей бойынша педагогтардың кәсіби даярлық деңгейін әлеуметтік-коммуникативтік дамуын, жылдық міндеттерді шешу жолдарын талдау.
Жүргізілу түрі: Педагогикалық идеялар аукционы
Қатысқандар: Педкадр тізімі

1. Д.Нартбаева
2. А.Ташбекова
3. А.Нысанбаева
4. Б.Арипбаева
5. Л.Ташенова
6. Б.Асханова

Күн тәртібі:

№ 3 Педагогикалық кеңес
Тақырыптық
Тақырыбы: «Мектеп жасына дейінгі баланың әлеуметтік-коммуникативтік дамуы»
Өтілу түрі: «Педагогикалық идеялар аукционы»

Күн тәртібі:

1.№2 педкеңестің шешімдерінің орындалуы — Меңгеруші-Д.Нартбаева

2. «Инновациялық әдістер мен технологияларды қолданып,әлеуметте ауызша қарым-қатынас жасау, диалог құру дағдыларын қалыптастыру (өз тәжірибесімен бөлісу) — Тәрбиешілер А.Нысанбаева Б.Арипбаева Б.Асханова

3.«Заттық-дамытушы ортаның балаларды әлеуметтендірудегі орны» — Әдіскер – Д.Нартбаева

4. «Балабақшада балалардың қазақ тілін дамыту әдістері мен тәсілдері» — Тәрбиеші-Б.Асханова

5. «Жас ерекшеліктері бойынша баланың ауру – сырқау нәтижесі» — Медбике-А.Тілектес

6.Тақырыптық бақылау: «Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту бойынша бақылау» — Меңгеруші-Д.Нартбаева

7.Ағымдағы мәселелер

Келесі педкеңеске тапсырма: «Әдеби ертегі» ойын - викторинасы (шығармашылық топ) Меңгеруші-Д.Нартбаева

I ТЫҢДАЛДЫ:№2педкеңестің шешімдерінің орындалуы

СӨЙЛЕДІ:Меңгеруші-Д.Нартбаеваөткен педагогикалық кеңес шешімінің орындалу барысына қысқаша тоқталып өтті. Бөбекжайдың жылдық жоспарына сай ұйымдастырылған жұмыстар уақытында жүргізілуде. «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасы аясында жұмыс жүргізілуде. Педагогтардың құжаттарын дұрыс толтыру басшылыққа алынып, педагогтарға әдістемелік көмек көрсетілуде.

Қаулы етті: Өткен педагогикалық кеңес шешімінің орындалуы қанағаттанарлық.

II ТЫҢДАЛДЫ:«Инновациялық әдістер мен технологияларды қолданып, әлеуметте ауызша қарым-қатынас жасау, диалог құру дағдыларын қалыптастыру» (өз тәжірибесімен бөлісу)

СӨЙЛЕДІ: Екінші мәселе бойынша тәрбиешілер А.Ташбекова,А.Нысанбаева,Б.Арипбаевасөз алды.Инновациялық іс-әрекеттің негізгі функцияларына педагогикалық үдерістің компоненттерінің өзгерістерін енгізеді: мақсаттары, білім беру мазмұны, оқытудың формасы, әдістері, тәсілдері, технологиялары, басқару жүйесі және т.б. Сонымен бірге барлық зерттеушілер инновацияны инновациялық стихиялы ізденіс ретінде қарастырмау керек деген пікірге келеді, себебі инновация - мақсатты бағытталған, саналы өзгеріс. Бүгінде инновациялық өзгерістер әртүрлі бағыттарда жүруде, білім берудің жаңа мазмұнын қалыптастыру; оқытудың жаңа технологияларын өңдеу мен жүзеге асыруда; жаңа бағдарламаны меңгерудің әдістері мен тәсілдерін қолдану; оқыту үдерісінде оқушылардың өзіндік анықталуына жағдай туғызу; мұғалім мен оқушының ойлау стилінде, өзара қарым-қатынастарында өзгеріс, білім беру мекемелерінде шығармашылық инновациялық ұжымды жасау және дамыту. Бұл үдерістердің барлық қарама-қайшылықтарында, шығындарында, кемшіліктерінде олар позитивті сипат береді. Осы инновация әлеуметтік институт ретінде білім беруге тән керітартпалықты жоюға мүмкіндік береді, әлеуметтік тапсырыс, мемлекеттің, тұлғаның қажеттілігінің өзгерісіне жедел және икемді жауап беру механизмін құру жағдайларын қамтамасыз етеді, бұл бүгінде отандық білім беруді дамытудың өзекті міндеттері ретінде қарастырылады.

Осылайша, жоғарыда қарастырылған педагогикалық инновацияның болмысын ұғу амалдарындағы ортақ нәрсе олардың басты назары педагогикалық шығармашылықтың үдерісі мен нәтижесінде болуында. Барлық зерттеушілер білімнің инновациялық үдерістердің болмысын жаңа теориялық талдап, түсінік беруге, үздіксіз инновациялық қозғалысты қамтамасыз етуге қажеттілігін атап

өтеді. Бұл қажеттілік, өз кезегінде мамандардың арнайы даярлау, соның ішінде педагогикалық инновация саласында құзыретті педагогтерді даярлау мәселелесін өзектендіреді. Инновациялық іс-әрекетке, үздіксіз инновациялық режимде жұмыс жасауға педагогтерді даярлау арқылы инновациялық білім беруді дамытудың сәттілігі анықталады. Сонымен, педагогтің құзыреттілігі білім берудегі инновацияның дамуының тұрақтылығының маңызды шарттарының бірі. Сондықтан, педагог мамандардың кәсіби құзыреттіліктерін мақсатты дамыту-білімнің инновациялық дамуының маңызды факторы. Осылайша, жоғарыда қарастырылған педагогикалық инновацияның болмысын ұғу амалдарындағы ортақ нәрсе олардың басты назары педагогикалық шығармашылықтың үдерісі мен нәтижесінде болуында. Барлық зерттеушілер білімнің инновациялық үдерістердің болмысын жаңа теориялық талдап, түсінік беруге, үздіксіз инновациялық қозғалысты қамтамасыз етуге қажеттілігін атап өтеді. Біліктілікті арттырып тәжірибеге араласқаннан кейінгі тәрбиешілердің дәстүрлі оқыту әдістемесіне көшіп кетпеуі үшін бөбекжайішілік, аудандық, қалалық, облыстық, республикалық әдістемелік қолдау мен біріккен әрекетті жүйелі жүзеге асыру маңызды. Бүгінде желілік қоғамдастықтар, әртүрлі формада тәжірибе алмасулар, ортақ ойды ортаға салатын басылымдар, іс –тәжірибені тарату жұмыстарының жүйелі жүзеге асырылуда. Бұл өз кезегінде тәрбиешіге кәсіби қолдау, даму, кәсіби құзыреттіліктің арттыру қолайлы факторлары болып табылады, деді.

Қаулы етті:Инновациялық әдістер мен технологияларды қолдануда тәжірибені көрсету.

III ТЫҢДАЛДЫ:«Заттық-дамытушы ортаның балаларды әлеуметтендірудегі орны»

СӨЙЛЕДІ: Үшінші мәселе бойынша әдіскер Д.Нартбаевасөз алды. Қазіргі заманғы балабақша – бұл баланың дамуы үшін өмірдің маңызды салаларында ересектермен және құрдастарымен кең эмоционалды-практикалық өзара әрекеттесу тәжірибесін алатын орын. Заттық дамытушы ортасы мектеп жасына дейінгі баланың өзіне деген сенімділік сезімін қалыптастыруға, бекітуге ықпал етеді, оған өз қабілеттерін сезінуге және пайдалануға мүмкіндік береді, олардың тәуелсіздігін, бастамашылығын, шығармашылығын көрсетуге ынталандырады. Дұрыс ұйымдастырылған заттық-дамытушы ортасы-бұл баланың жеке басының толық дамуын қамтамасыз ететін жағдайлар жүйесі. Заттық дамытушы орта жағдайында бала өз қызметін таңдау еркіндігіне құқығын жүзеге асырады.

Заттық дамытушы ортасын құруда әр топтың ерекшеліктерін ескеру өте маңызды: Жас, даму деңгейі, қызығушылықтары, бейімділігі, қабілеттері, жыныстық құрамы, балалардың жеке сипаттамалары. Арнайы ұйымдастырылған орта белсенділікке белсендіруші әсер ете алады, өзін-өзі оқытуға ықпал етеді, баланың әртүрлі іс-әрекеттердің субъектісі ретінде қалыптасуын ынталандырады, өзін-өзі растауды, таңдау еркіндігін және іс-әрекеттің бағытын қамтамасыз етеді.

Заттық дамытушы орта тұлғаның қалыптасуы мен дамуының қозғаушы күші, сондай-ақ оған тән қызмет түрлері ретінде әрекет етеді. Бұл мектеп жасына дейінгі баланың жан-жақты қабілеттерін, субъективті қасиеттерін қалыптастыруға ықпал етеді, оның даралығын білдіреді, әр түрлі белсенділікті ынталандырады, топта қолайлы психологиялық климат жасайды, оның көрінісі үшін нақты және әр

түрлі жағдайлар жасайды. Барабар заттық дамытушы ортасының болуы мектепке дейінгі білім берудің тұлғаға бағытталған моделінің әрекет етуінің қажетті шарты болып табылады.

Мектепке дейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандартының негізгі мақсаты-әр баланың шығармашылық белсенділігін қамтамасыз ете алатын, оның өз мүмкіндіктерін барынша толық жүзеге асыруға мүмкіндік беретін даму ортасын құру. Заттық дамытушы ортаның орталығында оның сұраныстары мен қызығушылықтары бар бала тұр, ал білім беру мекемесі (педагогикалық ұжым) әр тұлғаның өзіндік ерекшелігін, бірегейлігі мен даралығын дамытуға бағытталған сапалы білім беру қызметтерін ұсынады. Мұндай ортада мектеп жасына дейінгі бала танымдық шығармашылық іс-әрекетке белсенді қатысады, оның қызығушылығы, қиялы, ақыл – ой және көркемдік қабілеттері, коммуникативті дағдылары дамиды, ең бастысы-тұлғаның дамуы. Балалық шақтың пәндік ортасы мектеп жасына дейінгі баланың әртүрлі іс-әрекеттерін қамтамасыз етеді және оның тәуелсіз белсенділігінің негізіне айналады.

Біріншіден, бұл баланың дамуының белгілі бір кезеңінде оның қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін қажет. Екіншіден, байытылған пәндік орта жағдайындағы іс-әрекет балаға қызығушылық танытуға, қызығушылық танытуға, қоршаған әлемді мәжбүрлеусіз білуге, танымды шығармашылық тұрғыдан түсінуге ұмтылуға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, бұл кеңістіктің мөлшері мен ұйымдастырылуы баланың жас ерекшеліктерімен байланысты екенін ескеру қажет. Заттық-дамытушы ортасы балаларға белсенді мақсатты және әр түрлі іс-шаралар үшін мүмкіндігінше үлкен мүмкіндіктер беру мақсатында құрылады және баланың мектепке дейінгі даралығы мен тұтас дамуын қолдаудың тиімді құралы болып табылады, сонымен қатар балалардың іс-әрекетін тікелей ұйымдастырушы ретінде қызмет етеді және тәрбие процесіне әсер етеді, - деді.

Қаулы етті: Балаларды әлеуметтендірудезаттық-дамытушы орта толықтыру.

IV ТЫҢДАЛДЫ.«Балабақшада балалардың қазақ тілін дамыту әдістері мен тәсілдері»

СӨЙЛЕДІТәрбиешілер –А.Нысанбаева,Л.Ташеновасөз алды. Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік стандарты балаларды үш жастан бастап қазақ тіліне оқытуды көздейді. Оқытудың мұндай басталуының орындылығы баланың дамуының осы кезеңі танымдық процестердің қарқынды қалыптасуымен, келесі кезеңдерге қарағанда тезірек және оңай, іскерлік пен дағдыларды игерумен сипатталады. Тілді сәтті игеруге мектеп жасына дейінгі балаларға тән бірқатар психологиялық ерекшеліктер ықпал етеді: жоғары сезімталдық және белсенді есте сақтау.

Мектеп жасына дейінгі балалардың үлкен әлеуетті мүмкіндіктері, қоғамның мектеп жасына дейінгі балаларды тілдік даярлауға қойылатын талаптарының артуы, сондай-ақ әдістемелік қамтамасыз етудің болмауы балаларды қазақ тіліне оқытудың бағдарламалық-әдістемелік материалын әзірлеуге негіз болды.

Балабақша балаларын мемлекеттік тілде оқытудың мақсаты баланы қазақ тіліндегі қарапайым қарым-қатынасқа үйрету арқылы қазақ халық мәдениетінің бастауларына баулу болып табылады.

Тіл үйренуді неғұрлым ерте бастасаңыз, соғұрлым жақсы. Балабақшада-дұрыс. Біздің балабақшада балаларды қазақ тіліне үйрету үшін тәрбиешілер мен педагогтар көп жұмыс жасайды. Қазақ тілінде жаңа сөздердің айтылуымен айналасындағыларды тек сөйлеу және ауызекі тілдің қалыптасуы байқалатын орыс тілі мен тәрбиесі бар балабақшаның кішкентай тәрбиеленушілері қуантады. Өйткені, қазақ тілін меңгеруде дағдыларды бастапқы қалыптастыруға дәл осы балабақша ықпал етеді.

Өйткені, қазақ тілін ерте оқыту баланың зияткерлік қабілеттерін дамытуда ғана емес, сонымен қатар кез келген басқа мәдениеттің иелеріне құрмет пен төзімділікке тәрбиелеу мақсатында балаларды ұлттық тіл мен мәдениетке баулуға мүмкіндік береді. Балабақшада қазақ тілін оқыту қарым-қатынас құралы ретінде тілді практикалық меңгеру негізінде және процесінде балаларды пән құралдарымен тәрбиелеуге және дамытуға бағытталған және баланың жеке басын гуманитарлық және гуманистік қалыптастыру міндетін алға тартады. Бұл зерттелетін тіл елінің мәдениетімен танысуға ықпал етеді; сыпайылыққа, ізгі ниетке тәрбиелеу; өзін белгілі бір жыныстағы және жастағы адам, жеке тұлға ретінде тану. Қазақ тілін үйрену баланың өзіндік ойлауын, логикасын, сөйлеуін, есте сақтау қабілетін, қиялын дамытуға, оның эмоцияларын қалыптастыруға, коммуникативтік-танымдық қабілеттерін дамытуға белгілі бір үлес қосуға арналған.

Қаулы етті:Балабақшада қазақ тілін дамыту әдістері мен тәсілдерін жандандыру.

V ТЫҢДАЛДЫ:Жас ерекшеліктері бойынша баланың ауру – сырқау нәтижесі.

СӨЙЛЕДІ:Медбике сөз алды. Аурушаңдықты талдау және балабақшада медициналық журналдар жүргізу үшін арнайы бағдарламалық жасақтаманы пайдалану ыңғайлы. Мысалы, білім беру мекемесінің қызметін бақылау жүйесінің "медициналық кабинет" бағдарламалық модулі. Онда 20-дан астам медициналық журналдар бар, олар балалардың денсаулығы мен аурушаңдығын бақылауға, диеталық тамақтану мен тамақ дайындау сапасын бақылауға, азық-түлік нормаларын және үй-жайлардың санитарлық жағдайын сақтауға және т. б.

Мектепке дейінгі білім беру мекемесінде балалардың аурушаңдығының алдын алуға бағытталған профилактикалық шаралар өте алуан түрлі. Негізгі профилактикалық шараларға дене шынықтыру минуттарын, гимнастиканы, тұрақты серуендерді үнемі өткізу кіреді.

Тұрақты серуендеу-бұл балабақшадағы ауруды азайтуға бағытталған негізгі шынықтыру шарасы. Кез – келген балабақшада балалар күніне екі рет серуендеуі керек: таңертең және түстен кейін (ауа-райы қолайсыз күндерді қоспағанда-жаңбыр немесе Аяз -20 градустан төмен). Әр баланың шкафында қосалқы киім жиынтығы болуы керек, сондықтан серуендеуден кейін қажет болған жағдайда дымқыл киімді құрғақ киімге ауыстыру.

Маусымдық тұмау және ЖРВИ-мен сырқаттанушылықтың жоғарылауы кезінде (көктем және күз-қыс кезеңдері) балабақшаларда қосымша алдын алу шаралары енгізіледі. Бұл шаралардың негізгі міндеті - балалар денесінің қорғанысын

арттыру. Тамақтануды дұрыс ұйымдастыру үлкен маңызға ие. Мәзірде ақуыздар мен микроэлементтердің нормативті құрамы бар тағамдар ғана емес, сонымен қатар көкөністер, жемістер, табиғи шырындар, сондай-ақ йодталған тұз болуы керек. Көбінесе ыдыс-аяқтарды қосымша С-витаминдеу жүргізіледі, - деді.

Қаулы етті: Жас ерекшеліктері бойынша балалардың ауруын алу жұмыстарын жандандыру.

VI ТЫҢДАЛДЫ: «Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту бойынша бақылау»тақырыптық бақылау қорытындысы.

СӨЙЛЕДІ:Меңгеруші-Д.Нартбаевасөз алды. Бөбекжайдың жылдық жұмыс жоспарына сәйкес «Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту бойынша бақылау» тақырыбы бойынша тақырыптық бақылау жүргізілді. Перспективалық жоспарларды талдау келесі қорытынды жасауға мүмкіндік берді: Педагогтер эксперименттік қызметтің әртүрлі формаларын жоспарлап, қолданады. Балаларға арналған Эксперимент ұйымдастырылған іс-әрекет шеңберінде және бірлескен қызметте жоспарланған. Барлық топтарда режимдік сәттерде бақылау, қарапайым тәжірибелер мен эксперименттер белсенді қолданылады. Серуендеу кезінде эксперименттерді жоспарлау атап өтіледі. Сондай-ақ, ойын-эксперименттер, тәжірибелер, фокустар, бақылаулар қолданылатын күннің екінші жартысында да іс-шаралар жоспарлануда. Дегенмен, осы бағыт бойынша балалармен жеке жұмысты жоспарлау жүйесіне назар аудару керек. Педагогтар А.ТашбековаА.Нысанбаеватәжірибелер мен эксперименттер жүргізу кезінде тәжірибелер мен бақылауларды тіркемейді. Барлық педагогтер қызметтің тікелей қатысушылары ретінде ата-аналарды міндетті түрде тарта отырып, жобалық қызметті жоспарламайды.

Қаулы етті:Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін жандандыру.

VII ТЫҢДАЛДЫ: Ағымдағы мәселелер

СӨЙЛЕДІ:бөбекжаймеңгеруші-Д.Нартбаеваалдағы жасалатын жұмыстарға қысқаша тоқталып өтті. Педагогикалық кеңес төрайымы Д.Нартбаеваәртүрлі мәселелерді қарастыру барысында 8 наурыз аналар мерекесіне байланысты ұйым педагогтерін марапаттау мәселесін қарастыруды ұсынды.

СӨЗ АЛДЫ: Бөбекжаймеңгеруші Д.Нартбаеваудандық білім бөлімінің марапаттауына бөбекжай тәрбиешісіБ.Арипбаеваұсынды

Педагогикалық кеңес шешімі:

1. Инновациялық әдістер мен технологияларды тәжірибеде қолдану.
Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер
2. Балаларды әлеуметтендіруде заттық-дамытушы орта толықтыру.
Мерзімі: тұрақты
Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер

Педкеңес төрағасы **Д.Нартбаева**
Педкеңес хатшысы **Б.Асханова**

«Инновациялық әдістер мен технологияларды қолданып, әлеуметте ауызша қарым-қатынас жасау, диалог құру дағдыларын қалыптастыру»
(өз тәжірибесімен бөлісу)

Еліміз егемендік алған алғашқы жылдарынан бастап білім беру ісіне аса мән берілуде. Бүгінгі ғаламдастыру дәуірінің талабына сай білім беру барысында баланың жеке тұлғасын жан-жақты жетілдіруге, олардың танымдық әрекетін дамытумен қатар ғаламдық ой-санасын қалыптастыруға ерекше назар аударылуда.

Әрбір мемлекеттің алдына қойған мақсаты мен мұраты тарих сахнасынан өзіндік орнын ала отырып, өркениетті елдердің қатарына қосылу болса, сол экономикасы жақсы дамыған елдердің басты жетістіктері олардың қазба байлықтарының көптігі немесе жер көлемінің үлкендігінде емес, сондағы байлықты өз орнымен игере білуінде. Бұл қажеттілікті қанағаттандыру үшін ел ертеңі бүгінгі жас ұрпаққа сапалы білім мен саналы тәрбие беруге бүкілхалықтық дәрежеде мән беру-қазіргі таңдағы үлкен мәселе.

Ұлы Абайдың «Адам баласын заман өсіреді, кімде-кім жаман болса, оның замандастарының бәрі кінәлі» деген әйгілі сөзін еске алсақ, қазір құдайға шүкір, еліміз еңсе көтеріп, әлемдік өркениет пен ұлттық рухани құндылықтарымызға бет бұра бастадық. Қазіргі заманғы педагогикалық қызметте іске асыруға болатын орасан зор педагогикалық тәжірибе жинақталған, бірақ олардың бәрі бірдей қолданыла бермейді, өйткені көптеген тәрбиешілер мен басшыларда ол тәжірибені зерттеу және қолдану қажеттілігі қалыптаспаған, сол сияқты ол тәжірибелерді талдау мен талдаудың дағдысы мен іскерлігі жетісе бермейді. Біз өз тәжірибемізде педагогикалық тәжірибеге талдау жасаудың қажеттілігіне мән береміз.

Жалпы инновациялық білім прогресінің негізіне педагогиканың екі маңызды проблемасы жатыр:

- педагогикалық тәжірибені оқыту проблемасы;
- психологиялық – педагогикалық ғылым жетістіктерінің практикасына дейін жеткізудің проблемасы.

Білімдегі иновациялық процестің нәтижесі теория мен практиканың тоғысында пайда болатын – теориялықта, практикалықта жаңалықтарды пайдалану болып табылады.

Жаңа технологияның басты мақсаттарының бірі баланы оқыта отырып, оның еркіндігін, белсенділігін қалыптастыру, өз бетінше шешім қабылдауға дағдыландыру. Инновациялық технологияны пайдалану — өмір талабы.

Қазіргі негізгі міндет — білім беруді нәтижеге бағыттау, яғни инновациялық жаңа технологияны меңгеру екені баршамызға мәлім. Оқу тәрбие үдерісіне қоғамның жаңа қажеттіліктеріне сәйкес инновациялық тәсілдерді енгізу, баланың қажымас ізденімпаздығы мен шығармашылық жемісін талап етеді. Осыған орай кез-келген баланың қабілетіне қарай білім беруді, оны дербестікке, ізденімпаздыққа, шығармашылыққа тәрбиелеуді жүзеге асыратын заманауи инновациялық технологияны меңгеруге ұмтылу керек. Себебі мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес оқу-тәрбие үдерісін

ұйымдастыру жаңа педагогикалық технологияларды, тәрбиеленушілердің білімін қадағалаудың инновациялық бақылау-өлшеу құралдарын енгізуді жүктейді. Оқытудың жаңа педагогикалық технологиясы – оқытуды ізгілендіру, өзін-өзі дамытып, тәрбиелей білетін, заман ағымына ілесе алатын білікті, жан-жақты жеке тұлға қалыптастыруды мақсат етеді. Тәрбиеленушілердің білім сапасын арттырумен бірге өз қабілетіне қарап, өзін-өзі дамыта отырып, өзіне сын көзбен қарауға мүмкіндік береді. Танымдық белсенділігін арттырып, шығармашылық қабілетін дамытады. Оқытудың жаңа технологияларын енгізу, білім беруді ақпараттандыру, дамыту міндеттерін көздейді. Педагогтің жеке тұлғаны зерттеуіне, оны толық танып, білуге және оқытудың мақсатына жетуге тиімді, әрі нақты жол ашады. Білім беру жүйесі алдында тұрған талаптарды жүзеге асыру жолында ғалымдар мен педагогтар танымдық іс - әрекетті дамыту әдістерін іздестіруде. И. П. Павлов «... жақсы әдіспен талантты емес адам көп нәрсе жасайды, ал нашар әдіспен ұлы адамның өзі де текке жұмыс істейді» - деген болатын.

Міне, сондықтан жеке тұлғаны оқыту мен дамытудағы белгілі әдістердің рөлін бағалай отырып, қоғам дамуының әр кезеңінде адам ақыл - ойының «терең қайнарына бойлай алатын» әдістерді пайдалану жолындағы ізденістер мен ұсыныстар бүгінгі таңда өзекті деп санау қажеттігін айту керек.

Қазіргі таңдағы еліміздегі білім беру жүйесіндегі ең басты міндеті – білім берудің ұлттық модуліне көшу арқылы жас ұрпақтың білім деңгейін халықаралық дәрежеге жеткізу. Қазіргі заман талабына сай педагог ғана болу аз, педагог - ұстаз, инноватор болуы тиіс.

Педагог инноватор дәрежесіне көтерілу үшін инновациялық технологияларды меңгеру керек, содан кейін пән бойынша қандай тақырыпқа пайдалану керектігіне тиімді зерттеу жүреді. Яғни әрбір инновациялық технологияларды меңгереді, содан кейін меңгерген технологияларды апробациядан (ұйымдастырылған іс-әрекетті қолдану) өткізеді, тәрбиеші талдау жасай отырып, тақырыпқа сай технологияны таңдайды. Педагог тәрбиеленушінің табиғи дарын, қабілетін ашу жас ерекшелігін ескере отырып, технология элементтерін тиімді пайдалана алу керек.

Инновация дегеніміз – бұл лабораториялық емес жаңа идеяны бірінші рет жүзеге асыру, ғылым жүзінде пайда болса да практикада негізделген. Жаңалық енгізу – мекемеге, ұйымға жергілікті аймақтық, мемлекеттік мекемелерге енгізілген үлгіге бағытталған.

Инновация — кез келген жаңалық немесе жаңалықты енгізу ғана емес, бұл бүгінгі қолданыстағы білім жүйесінің тиімділігін арттыратын үдеріс. Инновациялық іс-әрекет — білім берудің кез келген деңгейінде инновациялық үдеріспен қамтамасыз ететін шаралар кешені және үдерістің өзі. Педагогикалық инновация білім беру жүйесін қайта құру, жетілдіру, модификациялау, өзгертуге байланысты немесе оның белгілі жақтарын, қасиеттерін және аспектілерін (жаңа заңнамалық актілерді, құрылымдарды, тұжырымдамаларды және интеграциялық байланыстарды және т.б.) жасақтау. Инновациялық үдеріс ұйымның мақсаты, құрылымы, міндеттері, технологиясы және адам ресурстарын қамтиды.

Технология деген сөз грек тілінен алғанда техне – өнер, кәсіп, ғылым, логос – ұғым, оқу деген түсінікті білдіреді.

Технологиялық инновациялар – бұл жаңа заманның компьютерлік және телекоммуникациялық технологиялары. Технологиялық инновациялар экономикалық механизмдерде, оқытушылар мен білім алушылар еңбегін ұйымдастыруда түбегейлі өзгерістерге, оқытушылық қызмет сипатына зор үлес қосылады.

Қазіргі заманғы оқыту технологияларына келесі талаптар қойылады:

- оқыту мақсатының нақты қойылуымен, оның ғылыми негізделуі, іс - әрекетінің нәтижесінің жоғары сапалы болуы;
- оқу материалын толық қабылдау мүмкіндігінің болуы;
- оқу процесінде қарым - қатынастың еркін болуы;
- оны үнемі жетілдіріп, толықтырылып отыру мүмкіндігінің болуы.

Инновациялық әдістердің ең негізгісінің бірі – «интерактивті оқыту әдісі». Негізгі қағидасы - педагогикалық қарым - қатынас пен қарым - қатынас диалогы арқылы жеке тұлғаны қалыптастырып дамыту.

Интерактивті әдіс - тәсілдерді жиі пайдалану, әр ұйымдастырылған іс-әрекетті оның мүмкіндіктерін түрлендіріп отыру – педагогтар қауымының басты міндеті.

Интерактивтік оқу технологиясы (ИОТ) – деп нәтижесінде оқу әрекеті барысында олардың өзара мотивациялық, интеллектуалдық, эмоциялық және басқа да жақтарынан жетістіктерге жетуді сезіну ситуациясын тудыра алатын, білім алушыларға педагогикалық әсерлі танымдық қарым - қатынас құруға кепілдік беретін, оқытушы мен білім алушының іс - әрекетін оқу - ойындар түрінде ұйымдастыру тәсілдерін айтамыз.

Интерактивті әдістерге мыналар жатады:

♦миға шабуыл әдісі;
♦топпен жұмыс;
♦проблемалық шығарма әдістері;
♦рөлдік ойындар;
♦зерттеулер;
♦іскерлік ойындар;
♦сын тұрғысынан ойлау әдісі;

Инновациялық іс-әрекеттің негізгі функцияларына педагогикалық үдерістің компоненттерінің өзгерістерін енгізеді: мақсаттары, білім беру мазмұны, оқытудың формасы, әдістері, тәсілдері, технологиялары, басқару жүйесі және т.б. Сонымен бірге барлық зерттеушілер инновацияны инновациялық стихиялы ізденіс ретінде қарастырмау керек деген пікірге келеді, себебі инновация - мақсатты бағытталған, саналы өзгеріс.Бүгінде инновациялық өзгерістер әртүрлі бағыттарда жүруде, білім берудің жаңа мазмұнын қалыптастыру; оқытудың жаңа технологияларын өңдеу мен жүзеге асыруда; жаңа бағдарламаны меңгерудің әдістері мен тәсілдерін қолдану; оқыту үдерісінде оқушылардың өзіндік анықталуына жағдай туғызу; мұғалім мен оқушының ойлау стилінде, өзара қарым-қатынастарында өзгеріс, білім беру мекемелерінде шығармашылық инновациялық ұжымды жасау және дамыту. Бұл үдерістердің барлық қарама-қайшылықтарында, шығындарында,

кемшіліктерінде олар позитивті сипат береді. Осы инновация әлеуметтік институт ретінде білім беруге тән керітартпалықты жоюға мүмкіндік береді, әлеуметтік тапсырыс, мемлекеттің, тұлғаның қажеттілігінің өзгерісіне жедел және икемді жауап беру механизмін құру жағдайларын қамтамасыз етеді, бұл бүгінде отандық білім беруді дамытудың өзекті міндеттері ретінде қарастырылады.

Осылайша, жоғарыда қарастырылған педагогикалық инновацияның болмысын ұғу амалдарындағы ортақ нәрсе олардың басты назары педагогикалық шығармашылықтың үдерісі мен нәтижесінде болуында. Барлық зерттеушілер білімнің инновациялық үдерістердің болмысын жаңа теориялық талдап, түсінік беруге, үздіксіз инновациялық қозғалысты қамтамасыз етуге қажеттілігін атап өтеді. Бұл қажеттілік, өз кезегінде мамандардың арнайы даярлау, соның ішінде педагогикалық инновация саласында құзыретті педагогтерді даярлау мәселелесін өзектендіреді. Инновациялық іс-әрекетке, үздіксіз инновациялық режимде жұмыс жасауға педагогтерді даярлау арқылы инновациялық білім беруді дамытудың сәттілігі анықталады. Сонымен, педагогтің құзыреттілігі білім берудегі инновацияның дамуының тұрақтылығының маңызды шарттарының бірі. Сондықтан, педагог мамандардың кәсіби құзыреттіліктерін мақсатты дамыту- білімнің инновациялық дамуының маңызды факторы. Осылайша, жоғарыда қарастырылған педагогикалық инновацияның болмысын ұғу амалдарындағы ортақ нәрсе олардың басты назары педагогикалық шығармашылықтың үдерісі мен нәтижесінде болуында. Барлық зерттеушілер білімнің инновациялық үдерістердің болмысын жаңа теориялық талдап, түсінік беруге, үздіксіз инновациялық қозғалысты қамтамасыз етуге қажеттілігін атап өтеді. Біліктілікті арттырып тәжірибеге араласқаннан кейінгі тәрбиешілердің дәстүрлі оқыту әдістемесіне көшіп кетпеуі үшін бөбекжайішілік, аудандық, қалалық, облыстық, республикалық әдістемелік қолдау мен біріккен әрекетті жүйелі жүзеге асыру маңызды. Бүгінде желілік қоғамдастықтар, әртүрлі формада тәжірибе алмасулар, ортақ ойды ортаға салатын басылымдар, іс –тәжірибені тарату жұмыстарының жүйелі жүзеге асырылуда. Бұл өз кезегінде тәрбиешіге кәсіби қолдау, даму, кәсіби құзыреттіліктің арттыру қолайлы факторлары болып табылады.

«Заттық-дамытушы ортаның балаларды әлеуметтендірудегі орны»

Қазіргі заманғы балабақша – бұл баланың дамуы үшін өмірдің маңызды салаларында ересектермен және құрдастарымен кең эмоционалды-практикалық өзара әрекеттесу тәжірибесін алатын орын. Заттық дамытушы ортасы мектеп жасына дейінгі баланың өзіне деген сенімділік сезімін қалыптастыруға, бекітуге ықпал етеді, оған өз қабілеттерін сезінуге және пайдалануға мүмкіндік береді, олардың тәуелсіздігін, бастамашылығын, шығармашылығын көрсетуге ынталандырады. Дұрыс ұйымдастырылған заттық-дамытушы ортасы-бұл баланың жеке басының толық дамуын қамтамасыз ететін жағдайлар жүйесі. Заттық дамытушы орта жағдайында бала өз қызметін таңдау еркіндігіне құқығын жүзеге асырады.

Заттық дамытушы ортасын құруда әр топтың ерекшеліктерін ескеру өте маңызды: Жас, даму деңгейі, қызығушылықтары, бейімділігі, қабілеттері, жыныстық құрамы, балалардың жеке сипаттамалары. Арнайы ұйымдастырылған орта белсенділікке белсендіруші әсер ете алады, өзін-өзі оқытуға ықпал етеді, баланың әртүрлі іс-әрекеттердің субъектісі ретінде қалыптасуын ынталандырады, өзін-өзі растауды, таңдау еркіндігін және іс-әрекеттің бағытын қамтамасыз етеді.

Заттық дамытушы ортатұлғаның қалыптасуы мен дамуының қозғаушы күші, сондай-ақ оған тән қызмет түрлері ретінде әрекет етеді. Бұл мектеп жасына дейінгі баланың жан-жақты қабілеттерін, субъективті қасиеттерін қалыптастыруға ықпал етеді, оның даралығын білдіреді, әр түрлі белсенділікті ынталандырады, топта қолайлы психологиялық климат жасайды, оның көрінісі үшін нақты және әр түрлі жағдайлар жасайды. Барабар заттық дамытушы ортасының болуы мектепке дейінгі білім берудің тұлғаға бағытталған моделінің әрекет етуінің қажетті шарты болып табылады.

Мектепке дейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандартының негізгі мақсаты-әр баланың шығармашылық белсенділігін қамтамасыз ете алатын, оның өз мүмкіндіктерін барынша толық жүзеге асыруға мүмкіндік беретін даму ортасын құру. Заттық дамытушы ортаның орталығында оның сұраныстары мен қызығушылықтары бар бала тұр, ал білім беру мекемесі (педагогикалық ұжым) әр тұлғаның өзіндік ерекшелігін, бірегейлігі мен даралығын дамытуға бағытталған сапалы білім беру қызметтерін ұсынады. Мұндай ортада мектеп жасына дейінгі бала танымдық шығармашылық іс-әрекетке белсенді қатысады, оның қызығушылығы, қиялы, ақыл – ой және көркемдік қабілеттері, коммуникативті дағдылары дамиды, ең бастысы-тұлғаның дамуы. Балалық шақтың пәндік ортасы мектеп жасына дейінгі баланың әртүрлі іс-әрекеттерін қамтамасыз етеді және оның тәуелсіз белсенділігінің негізіне айналады.

Біріншіден, бұл баланың дамуының белгілі бір кезеңінде оның қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін қажет. Екіншіден, байытылған пәндік орта жағдайындағы іс-әрекет балаға қызығушылық танытуға, қызығушылық танытуға, қоршаған әлемді мәжбүрлеусіз білуге, танымды шығармашылық тұрғыдан түсінуге ұмтылуға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, бұл кеңістіктің

мөлшері мен ұйымдастырылуы баланың жас ерекшеліктерімен байланысты екенін ескеру қажет. Заттық-дамытушы ортасы балаларға белсенді мақсатты және әр түрлі іс-шаралар үшін мүмкіндігінше үлкен мүмкіндіктер беру мақсатында құрылады және баланың мектепке дейінгі даралығы мен тұтас дамуын қолдаудың тиімді құралы болып табылады, сонымен қатар балалардың іс-әрекетін тікелей ұйымдастырушы ретінде қызмет етеді және тәрбие процесіне әсер етеді.

Педагог балаға өзіне тән нәрсені анықтауға және дамытуға көмектесуі керек. Сондықтан тәрбиеші баланың жеке басын, оның қабілеттерін, тәуелсіздігі мен шығармашылық бастамасын оқыту және өзін-өзі дамыту үшін келесі міндеттерді қояды:

- Заттық-дамытушы ортаны тиісті мазмұнмен құрастыру және толтыру;
- Заттық-дамытушы ортаны пайдаланудың өнімділігін қамтамасыз ету.

Ересектер балаларға арналған кеңістік мектеп жасына дейінгі балаға оң әсер етуі керек. Ол үшін келесі шарттарды сақтау қажет.

Балабақшадағы заттық-дамытушы даму ортасы:

- тартымды көрініске ие болу;
- баланың өмірінің табиғи фоны ретінде әрекет ету;
- шаршауды жеңілдету;
- эмоционалды жағдайға оң әсер ету;
- балаға қоршаған әлемді жеке тануға көмектесу;
- мектеп жасына дейінгі балаға тәуелсіз іс-әрекетпен айналысуға мүмкіндік беру.

Егер қоршаған орта дұрыс ұйымдастырылмаған болса, ол жаңа әсер қалдырмайды, қиялдың, ойнауға деген ұмтылыстың дамуына жағдай жасамайды. Онда тосын элемент жоқ: бәрі бірінші күннен бастап таныс және өзгеріссіз қалады. Мұндай орта ішкі шиеленісті тудырады, балада көптеген балалардың үнемі болу сезімін тудырады және баланың негізгі қажеттіліктерін қанағаттандырмайды

«Балабақшада балалардың қазақ тілін дамыту әдістері мен тәсілдері»

Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік стандарты балаларды үш жастан бастап қазақ тіліне оқытуды көздейді. Оқытудың мұндай басталуының орындылығы баланың дамуының осы кезеңі танымдық процестердің қарқынды қалыптасуымен, келесі кезеңдерге қарағанда тезірек және оңай, іскерлік пен дағдыларды игерумен сипатталады. Тілді сәтті игеруге мектеп жасына дейінгі балаларға тән бірқатар психологиялық ерекшеліктер ықпал етеді: жоғары сезімталдық және белсенді есте сақтау.

Мектеп жасына дейінгі балалардың үлкен әлеуетті мүмкіндіктері, қоғамның мектеп жасына дейінгі балаларды тілдік даярлауға қойылатын талаптарының артуы, сондай-ақ әдістемелік қамтамасыз етудің болмауы балаларды қазақ тіліне оқытудың бағдарламалық-әдістемелік материалын әзірлеуге негіз болды. Балабақша балаларын мемлекеттік тілде оқытудың мақсаты баланы

қазақ тіліндегі қарапайым қарым-қатынасқа үйрету арқылы қазақ халық мәдениетінің бастауларына баулу болып табылады.

Тіл үйренуді неғұрлым ерте бастасаңыз, соғұрлым жақсы. Балабақшада-дұрыс. Біздің балабақшада балаларды қазақ тіліне үйрету үшін тәрбиешілер мен педагогтар көп жұмыс жасайды. Қазақ тілінде жаңа сөздердің айтылуымен айналасындағыларды тек сөйлеу және ауызекі тілдің қалыптасуы байқалатын орыс тілі мен тәрбиесі бар балабақшаның кішкентай тәрбиеленушілері қуантады. Өйткені, қазақ тілін меңгеруде дағдыларды бастапқы қалыптастыруға дәл осы балабақша ықпал етеді.

Өйткені, қазақ тілін ерте оқыту баланың зияткерлік қабілеттерін дамытуда ғана емес, сонымен қатар кез келген басқа мәдениеттің иелеріне құрмет пен төзімділікке тәрбиелеу мақсатында балаларды ұлттық тіл мен мәдениетке баулуға мүмкіндік береді. Балабақшада қазақ тілін оқыту қарым-қатынас құралы ретінде тілді практикалық меңгеру негізінде және процесінде балаларды пән құралдарымен тәрбиелеуге және дамытуға бағытталған және баланың жеке басын гуманитарлық және гуманистік қалыптастыру міндетін алға тартады. Бұл зерттелетін тіл елінің мәдениетімен танысуға ықпал етеді; сыпайылыққа, ізгі ниетке тәрбиелеу; өзін белгілі бір жыныстағы және жастағы адам, жеке тұлға ретінде тану. Қазақ тілін үйрену баланың өзіндік ойлауын, логикасын, сөйлеуін, есте сақтау қабілетін, қиялын дамытуға, оның эмоцияларын қалыптастыруға, коммуникативтік-танымдық қабілеттерін дамытуға белгілі бір үлес қосуға арналған.

Алайда, қазақ тілін оқыту көптеген балаларға қиын. Барлық мектеп жасына дейінгі балалардың туа біткен дағдылары мен тіл үйрену қабілеттері жоқ. Көптеген адамдар тек қазақ тіліне ғана тән кейбір дыбыстарды айтуға, грамматикалық тұрғыдан дұрыс сөйлемдерді құруға, яғни тілдік кедергіні сезінуге қиналады. Осы факторлардың барлығы мемлекеттік тілді үйренуге деген қызығушылық пен белсенділіктің төмендеуінің себебі болып табылады. Грамматиканы білсе де, қазақ тілінде оң бағаға ие болса да, оқушылар ауызекі сөйлеу дағдыларын меңгермейді. Сөйлеу-уақыт өте келе пайда болатын және дыбыстық (ішкі сөйлеуді қоса) немесе жазбаша түрде киінетін нақты сөйлеу.

Сөйлеу деп сөйлеу процесі (сөйлеу әрекеті) ғана емес, оның нәтижесі де түсініледі (есте сақтау немесе жазу арқылы бекітілген сөйлеу жұмыстары).

Сөйлеу-ұжымдық тәжірибені қалыптастырудың негізгі құралы. Өскелең ұрпақтың сөйлеуін қалыптастыру - қазақ тілін оқытумен айналысатын педагогтардың үлкен жауапкершілігі. Сабақтарда балалар мұғалімнің өтінішінен көбірек сөйлейді, менің ойымша, бұл мұғалімдердің қателігі. Біз мектеп жасына дейінгі балалардың өздері өз пікірлерін білдіруге, осы немесе басқа тақырып бойынша талқылауға, өз көзқарастарын қорғауға, қазақ тілі сабақтарында ауызекі сөйлеуді дамытуға көбірек көңіл бөлуге ұмтылуымыз керек [4].

Балаларды балабақшаларда қазақ тілін оқыту үшін тәрбиешілер мен педагогтар көп нәрсе жасайды. Қазақ тілінде сөйлейтін және ауызекі тілді қалыптастыратын қазақ тілінде оқытатын және тәрбиелейтін балабақшалардың кішкентай тәрбиеленушілері айналасындағыларды қазақ

тілінде жаңа сөздердің айтылуымен қуантатыны қуантады. Өйткені, қазақ тілін меңгеруде дағдыларды бастапқы қалыптастыруға дәл осы балабақша ықпал етеді.

«Жас ерекшеліктері бойынша баланың ауру – сырқау нәтижесі»

Тәрбиеленушілердің денсаулығы-мектепке дейінгі мекеме жұмысының негізгі көрсеткіштерінің бірі. Кез-келген мектепке дейінгі мекеме қызметкерлерінің міндеттеріне сырқаттанушылықты үнемі бақылау және алдын-алу шараларын тиімді ұйымдастыру кіреді. Мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі аурушаңдық мүмкіндігінше азайтылуы керек және осы мақсатта басшылық пен тәрбиешілер алдын-алудың мамандандырылған бағдарламаларын әзірлейді. Әрбір балабақшаның өзінің сауықтыру бағдарламасы бар, ол міндетті түрде келесі элементтерді қамтиды:

- мектепке дейінгі мекемеде гигиенаның жоғары деңгейін қамтамасыз ету, жабдықтар мен үй-жайларды тиісті санитарлық өңдеу;
- балалардың дене белсенділігі және қатаюы;
- ауру тәрбиеленушілермен байланысты шектеу;
- күзгі-қысқы кезеңде иммунитетті нығайтуға арналған қосымша қоспаларды қамтитын теңдестірілген мәзірді әзірлеу;
- балаларды вакцинациялау.

Балабақшада сырқаттанушылықты есепке алу арнайы журналда жүргізіледі. Журналға ауру балалар туралы мәліметтер енгізіледі, олардың жасы, диагнозы, аурудың ұзақтығы, ауру күні және сауығу күні көрсетіледі. Бұл ақпарат одан әрі аурудың маусымдық немесе жылдық кестесінде көрсетілуі мүмкін. Алынған деректер қолданыстағы сауықтыру бағдарламаларының тиімді алдын алу және түзету мақсатында мектепке дейінгі білім беру мекемесінде аурушаңдықты талдауға мүмкіндік береді.

Мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі балалардың аурушаңдығын есепке алу журналын медицина қызметкері толтырады. Журналда келесі бағандар болуы керек:

- тармақтың реттік нөмірі;
- науқас тәрбиеленушінің тегі мен аты;
- бұл бала баратын балабақша тобының нөмірі немесе атауы;
- диагноз;
- ауру күндері.

Аурушаңдықты талдау және балабақшада медициналық журналдар жүргізу үшін арнайы бағдарламалық жасақтаманы пайдалану ыңғайлы. Мысалы, білім беру мекемесінің қызметін бақылау жүйесінің "медициналық кабинет" бағдарламалық модулі. Онда 20-дан астам медициналық журналдар бар, олар балалардың денсаулығы мен аурушаңдығын бақылауға, диеталық тамақтану мен тамақ дайындау сапасын бақылауға, азық-түлік нормаларын және үй-жайлардың санитарлық жағдайын сақтауға және т. б.

Мектепке дейінгі білім беру мекемесінде балалардың аурушаңдығының алдын алуға бағытталған профилактикалық шаралар өте алуан түрлі. Негізгі профилактикалық шараларға дене шынықтыру минуттарын, гимнастиканы, тұрақты серуендерді үнемі өткізу кіреді.

Тұрақты серуендеу-бұл балабақшадағы ауруды азайтуға бағытталған негізгі шынықтыру шарасы. Кез – келген балабақшада балалар күніне екі рет серуендеуі керек: таңертең және түстен кейін (ауа-райы қолайсыз күндерді қоспағанда-жаңбыр немесе Аяз -20 градустан төмен). Әр баланың шкафында қосалқы киім жиынтығы болуы керек, сондықтан серуендеуден кейін қажет болған жағдайда дымқыл киімді құрғақ киімге ауыстыру.

Маусымдық тұмау және ЖРВИ-мен сырқаттанушылықтың жоғарылауы кезінде (көктем және күз-қыс кезеңдері) балабақшаларда қосымша алдын алу шаралары енгізіледі. Бұл шаралардың негізгі міндеті - балалар денесінің қорғанысын арттыру. Тамақтануды дұрыс ұйымдастыру үлкен маңызға ие. Мәзірде ақуыздар мен микроэлементтердің нормативті құрамы бар тағамдар ғана емес, сонымен қатар көкөністер, жемістер, табиғи шырындар, сондай-ақ йодталған тұз болуы керек. Көбінесе ыдыс-аяқтарды қосымша С-витаминдеу жүргізіледі.

Мәзірде келесі өнімдер міндетті түрде қосылады:

қызыл болгар бұрышы мен брокколи-С витаминінің көзі;

итмұрын отвары-инфекцияға қарсы әсері бар, шырышты қабықтың қабыну қаупін азайтады;сәбіз-құрамында А дәрумені көп, иммунитетті нығайтады;

ашытылған сүт өнімдері-ішек микрофлорасының тепе-теңдігін сақтауға көмектеседі;балық-құрамында иммундық жүйені қолдау үшін қажет мырыш бар.

Тәуекел кезеңінде мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі ауруды бақылау тәрбиеленушілердің міндетті таңертеңгі сүзгісін де қамтиды. Медбике келген балаларды тексеріп, олардың температурасын өлшейді. ЖРВИ немесе тұмау белгілері бар балаларға балабақша тобына жіберілмейді. Сондай-ақ, күн ішінде балалардың жағдайын бақылау міндетті болып табылады. Барлық шағымдар жазылады, медбике аурудың белгілерін анықтау үшін әр баланың мінез-құлқы мен жағдайын көзбен бағалайды. Ауру балалармен байланыста болудан қорғау алдын алудың маңызды шараларының бірі болып табылады. Тәрбиеші мен медицина қызметкерінің ауру белгілері бар балаларды жалпы топқа жіберуге құқығы жоқ. Егер бала күндіз кенеттен өзін нашар сезінсе және оның температурасы көтерілсе, қызметкерлердің міндеті – мұндай оқушыны басқа балалардан оқшаулау және ата-аналарға дереу хабарлау. Аурудан айыққан балаларды мектепке дейінгі мекемеде педиатрдан анықтама болған жағдайда ғана қабылдауға болады. Мұндай шектеу шаралары мектеп жасына дейінгі балаларда аурудың жоғары қаупімен байланысты. 6 жасқа дейінгі балалар ересектер мен жасөспірімдерге қарағанда тыныс алу органдарының ауруларына көбірек бейім, өйткені олардың иммундық жүйесі әлі толық жұмыс істемейді. Сондықтан көптеген балабақшалар ата-аналарға, мүмкін болса, нәресте сау болса да, баланы инфекция кезінде үйде қалдыруды ұсынады. Егер мұндай мүмкіндік болмаса, онда ата-аналар мен тәрбиешілер балабақшадағы аурудың алдын алу

шараларын бірлесіп қабылдауы керек. Күні бойы суды тұтынуды бақылау өте маңызды. Егер бала жеткілікті мөлшерде ішсе, бұл дегидратация қаупін және онымен байланысты иммунитеттің әлсіреуін болдырмайды. Сонымен қатар, кейбір педиатрлар шырышты қабықтың қорғаныш қасиеттерін арттыру үшін тамшыларды қолдану арқылы мұрын шырышты қабығын нығайтуға кеңес береді. Вирусқа қарсы және иммуномодуляциялық әсер ететін, мұрын шырышты қабығының денсаулығын сақтайтын және осы "табиғи тосқауылды"күшейтетін балаларға арналған әртүрлі қауіпсіз дәрілер бар.

«Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту бойынша бақылау»
тақырыптық бақылау қорытындысы.

Бөбекжайдың жылдық жұмыс жоспарына сәйкес «Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту бойынша бақылау» тақырыбы бойынша тақырыптық бақылау жүргізілді

Тексерудің мақсаты: мектепке дейінгі білім беру мекемесінде мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық - зерттеу қызметін ұйымдастыруға талдау жүргізу.

Міндеттері: мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық – зерттеу қызметін ұйымдастыру үшін жағдайларды зерттеу, танымдық –зерттеу қызметін ұйымдастыру және басқару бойынша мұғалімдердің жұмысының тиімділігін анықтау, балалардың танымдық-зерттеу іс-әрекетінің дағдыларын талдау.

Пішіндер мен әдістер:

- Танымдық-зерттеу қызметін жоспарлауды талдау.
- Топтар бойынша білім беру қызметінің ашық нысандарын өткізу.
- Пәндік-даму ортасын талдау.
- Топтардағы ата-аналар үшін көрнекі ақпаратты, Ата-аналармен жұмыстың ұжымдық және жеке нысандарын талдау.

Тексеру көрсетті:

Перспективалық жоспарларды талдау келесі қорытынды жасауға мүмкіндік берді:

1.Педагогтер эксперименттік қызметтің әртүрлі формаларын жоспарлап, қолданады. Балаларға арналған Эксперимент ұйымдастырылған іс-әрекет шеңберінде және бірлескен қызметте жоспарланған. Барлық топтарда режимдік сәттерде бақылау, қарапайым тәжірибелер мен эксперименттер белсенді қолданылады. Серуендеу кезінде эксперименттерді жоспарлау атап өтіледі. Сондай-ақ, ойын-эксперименттер, тәжірибелер, фокустар, бақылаулар қолданылатын күннің екінші жартысында да іс-шаралар жоспарлануда. Дегенмен, осы бағыт бойынша балалармен жеке жұмысты жоспарлау жүйесіне назар аудару керек. Педагогтар Б.Арипбаеважәне Л.Ташеноватәжірибелер мен эксперименттер жүргізу кезінде тәжірибелер мен бақылауларды тіркемейді. Барлық педагогтер қызметтің тікелей қатысушылары ретінде ата-аналарды міндетті түрде тарта отырып, жобалық қызметті жоспарламайды.

Ұсыныс:

1. Педагогтар жоспарлау кезінде тәжірибелер мен бақылаулардың нәтижелерін бекіту мен жалпылауды ескеру.

Мерзімі: тұрақты.

Педагогтарға балалардың танымдық дамуы бойынша жобалық қызметті жоспарлау, ата-аналарды тікелей қатысушы ретінде міндетті түрде тарту.

Мерзімі: тұрақты.

Педагогтердің кәсіби дағдылары режимдік сәттерде бақыланды. Педагогтер тәжірибелік-зерттеу қызметін пайдаланады: жобалық қызмет, ҰБТ және

балалармен бірлескен қызмет. Тәжірибелік-зерттеу жұмыстарын жүргізу барысында демонстрациялық, үлестірмелі, коллекциялық материалдар белсенді қолданылады. Зерттеу қызметін қарау барысында педагогтардың жабдықты ойластырылған таңдауы, оны зерттеу аймағында ыңғайлы орналастыруы атап өтілді. Балалар іздеу жағдайына ынталы, гипотеза жасауға, жалпылау, қорытынды жасауға мүмкіндік алды. Мерекелік іс-шаралар кезінде балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес зерттеу жұмыстарын жүргізудің әртүрлі әдістері қолданылды.